

STEELICE

VRT MOJH SANJ

Naše življenje se venomer spreminja, a vendar ga hočemo spremeniti še mi, čisto po svoje. A ker se vse to ne more spremeniti, kakor bi mi želeli, potem lahko le še sanjamo in v sanjah spreminjamo svet.

Nikomur ni vse po volji, tako tudi meni in bi rada svet drugačen kakor je, a o tem lahko le sanjam. Ko je vse tiho, se zatopim v misli, moje misli pa uidejo v svet sanj.

Zjutraj posije toplo poletno sonce skozi okno v spalnico, prebudim se, vstanem, se uredim in šele nato odhitim k prijateljici, kjer se zabavava ob poslušanju plošč, gledanju slik. Nankrat pa nama je tega dovolj in odhitiva v naravo, se sprehajava in pogovarjava same prijetne stvari, nimava skrbi. To se ponavlja vsak dan, vsak dan je tako brezskrben in prijeten. A vse to se lahko dogaja le v sanjah, v resničnem svetu se to ne zgodi. Iz te otopelosti me prebudi mati, ki me opomni, da moram pospraviti po sobi in napisati domačo nalogo. Ea, svet in življenje nista tako preprosta, kakor si ju zamišljamo. Vsak ima svoje skrbi, velike in majhne, a naj bodo še tako majhne, ne moremo spremeniti življenja v brezskrbno veselo igro. Ko pa se zamislim, bi tudi to življenje brezdelja postalo pusto in mračno in zopet bi ga hoteli spremeniti; kakor bi se zamislil v sanjah. Vsako življenje je v sanjah lepše, a ker je lepše, se težko, največkrat pa sploh nikoli ne uresniči.

Viktorija Golmajer, 8. b

Sprehajala sem se po obali. Bila sem sama s svojimi sanjami. Slišalo se je butanje valov ob mogočne skale. Pogled mi je splaval čez neizmerno modro površino tja, kjer se stikata morje in nebo. Odprla sem vrata, ki vodijo v kamrico mojih sanj. Kamrica je čista in lepa. Z oknom je obrnjena na vrt, kjer se pohotno razraščajo moje sanje. Vse sanje so čudovite. Zlasti ključek, ki odpre ta skrivni kotiček mojega sna, skrbno varujem. Sprehodila sem se po kamrici in vsa sem se predala sanjarjenju. Pozabila sem na žalost in tegobe vsakdanjega življenja. Razmišljala sem o morju, soncu in sebi. Predstavljala sem si, kako plavam po morju, kako žari sonce in kako priplavam tja, kjer se morje pritaka v nebo. Nisem čutila žalosti. S sanjami sem plavala dalje, želela sem priti do cilja. Moji zamahi so bili lahni, kot bi plavala po zraku. Prišla sem na cilj. Priplavala sem v prostor, kjer se nebo spaja z morjem. Kako čudovito je bilo! Sonce je žarelo. Morska voda je postala zlata in vanjo je padalo rdeče nebo. Sama sem bila tam in bila srečna, neizmerno srečna. Nikogar ni bilo, ki bi mi skalil to srečo. Stala sem, obsijana od sonca, in opazovala vso to lepoto. Bila sem kot

prerok. Zdelo se mi je, da ukazujem nadnaravnim silam. Bila sem srečna.

Roko sem začutila na svoji rami. Prestrašila sem se. Moje sanje so se razblinile. Hitro sem skrila ključ od kamrice svojih sanj. Povrnila sem se v vsakdanje življenje. Samo dotik in mojih sanj ni bilo več. Takrat moram biti sama, popolnoma sama. Nihče ne sme vedeti, da hranim v kotičku srca kamrico svojih sanj. Nekoč pa bo prišel nekdo in našel ključ moje kamrice.

Zdenka Valjavec, 8. b

Sreda zvečer. Odpravljam se spat. Ležem v posteljo, se pokrijem z odejo in v mislih odidem v svoj svet — vrt mojih sanj. Ta vrt je čudovit. Tu se mi godi vse tako, kot si sama želim, na tem svetu pa moram živeti, kakor hoče usoda. Moje sanje najprej sežejo v svet pouka. Vse mi gre kot po maslu. Pri vseh predmetih dobivam same najboljše ocene, vse znam, ne da bi se bilo treba učiti. Čeprav je sedaj, moje sanje sežejo naprej v prihodnost. Le-ta se mi kaže v lepi luči. V srednji šoli izdelujem s prav dobrim uspehom in se že vnaprej veselim poklica. Ta poklic bo naravno fantastičen. Na delovnem mestu me imajo vsi radi. Pa tudi v zasebnem življenju mi je dobro. Mož, je dober, ljubezniv, otroci pa — tako daleč se pa res ne smem prepustiti sanjam. To bom sanjarila, ko bom nekaj let starejša.

Ko se premamim iz sanj, se mi zdi, da sem prerrojena. Tu je vse popolnoma vse drugače kot tam. Tu je lepo, a tam je še lepše. O, ta vrt mojih sanj.

Marija Janc, 8. b

IN VENDAR JE ŽIVLJENJE LEPO

Bila je lepa, jasna polenta noč. Vse je bilo mirno, le reka je počasi žuborela po strugi. Nekje je cerkveni zvon bil polnoč. Ne morem spati. Misli mi ne dovolijo, da bi spala, ne dajo mi miru.

Obujem si copate in odidem na dvorišče. Zazrem se v nebo, ki je posuto s tisočeriimi zvezdami. Nenadoma začutim, da mi po licih tečejo solze. »Jočem. Zakaj vendar?« sem se vprašala. Nenadoma začutim, da nekdo stoji ob meni in mi pripoveduje: »Nisi lepa, nisi pametna, nihče te ne mara, tudi v ljubezni še nisi in ne boš srečna . . . » Grozno. Z rokami si hočem zakriti obraz, ker mislim, da bo bolje. Najraje bi si vzela življenje. Moje mlado neizkušeno življenje bi si rada vzela. Zakaj? Počutim se nesrečna, osramočena, ponižana pred vsem svetom. Zdrznem se. Moje sanje se

prekinejo. Zopet pogledam v nebo, ki je še vedno posuto s tisočimi zvezdami in zopet zaslišim reko, kako veselo žubori po strugi. Tema je polagoma postala vse bolj svetla. In nazadnje je izza griča pokukalo sonce. Tedaj me je sonce s svojimi žarki objelo. Začutila sem toploto, ljubezen do življenja. Zakaj bi si jemala življenje, ki je samo enkrat. Saj je življenje tudi lepo. Hitro stečem po stopnicah, proti kuhinji. Med vrati mi zastane korak. »Življenje je polno žalosti, tegob in polno trenutkov nesreče, in vendar je življenje lepo,« to si rečem, se zavrtim na eni nogi in stopim korak z življenjem.

Romana Štefe, 8 b

Danes, kat že nekaj dni, dežuje in veliko se jih pritožuje, kakšno vreme imamo, to bodo spet poplave, potem zaradi zime, da je zgoraj skopnel sneg, da bo sredi maja padel sneg in da bo uničil sadno drevje. Take in podobne pritožbe in tarnanje slišimo skoraj vsak dan. Od starejših ljudi pa tudi velikokrat slišimo, da nas v življenju ne čaka nič drugega kot same težave, žalost in vse drugo, kar je slabe-ga, a le malo dobrega.

Ko tako slišimo to tarnanje, se ob tem tudi velikokrat nehote zamislimo, če je res življen-je tako težko. Res je, da tudi nam mladim to deževanje ni prav nič pogodu, kajti poleg domačih nalog in učenja nam ostane le malo prostega časa in takrat se malo poveselimo in gremo malo na sveži zrak. Ko pa dežuje, moramo hoditi pod dežniki ali pa ostati doma, zato smo veseli, če je lepo vreme. Še je veliko težav, ki nam jih povzroča dež, veliko pa je

tudi drugih vzrokov za težave, kot n. pr. to, da sedaj stojimo pred veliko odločitvijo. To je odločitev, ki nam marsikaterim velikokrat dela težave, kajti če se sedaj ne bomo prav odločili, bomo lahko celo življenje nesrečni. To je samo malo težav, ki jih že sedaj doživljamo, vendar jih je še mnogo, ki nas še čakajo in te nam bodo v življenju prinesla marsikaj slabe-ga. vendar pa se ob tej misli na težave in žalost na naši življenski poti ne smemo prestrašiti, ampak moramo iti naprej s trdno voljo in vstrajnostjo, kajti življenje je vseeno lepo.

Borut Arnež, 8. b

Življenje. Kaj to? To je zilo nerazjasnjen pojav in mnenja o njem se spreminjajo kakor vreme. Za nekoga je življenje sreča, za drugega spet žalost. Vse življenje pa je kolo sreče in žalosti, ki se vrti brez prestanka.

Kadar sem slabe volje, bi najraje umrl. Če vidim, da se mi godi krivica, če dobim slabo oceno, ne vidim v življenju prav nič lepega in si ne želim drugega kakor smrt. Če sem tako razočaran, začnem premišljevati o ljudeh, ki ne poznajo drugega kakor vojno, ki v svojem življenju niso doživeli prav nič lepega. Pa imajo vendarle voljo do življenja in si tudi v tem hudem življenju najdejo svetle točke.

Ko pomislim na to, se mi misli takoj razjasni-jo. Takoj pridem do spoznanja, da mi ni prav nič hudega in kmalu pozabim na prejšnje te-žave.

Naenkrat sem ves spremenjen in za prav no-beno ceno se nebi želel umreti, saj se zavedam, kako lepo mi je na tem svobodnem svetu.

Tomaž Pirih, 8.b

Življenje je polno tegob, razočaranj; in vendar se v življenju srečamo tudi z veselimi trenutki in mnogokrat smo srečni. Življenje je lepo! Vsi strmimo za cilji, namen skoraj vseh ljudi pa je cilje uresničevati, naj bodo še tako skromni.

Velikokrat se vprašam, zakaj živim. Moj svet je tako pust in enoličen. Vsak dan srečavam iste ljudi, z istimi ljudmi živim. V šoli sedim dan za dnem v isti klopi, z istimi sošolci, iste obveznosti me vežejo v šoli in doma. V šoli poslušam razlage profesorjev in mnogokrat niti ne vem, zakaj. Ko se doma učim, se včasih vprašam: »Zakaj se moram vedno učiti?« Misli mi včasih nehote uidejo v drug svet, ki je lepši. Vendar, ko se predramim, se mi zdi vse drugače, na šolo in učenje ne gledam več tako kritičen in srečen sem, da lahko hodim v šolo. Sebi dam odgovor na vsa vprašanja, da voljo in se učim zato, ker hočem nekaj postati. Z novo močjo in dobro voljo se spet lotim dela, ki mi je zaupano. Rada hodim v šolo in misli se mi velikokrat ustavijo ob besedah: »V strmljenju ti ne bodi nobena žrtev pretežka!« Kadar me obišče poraz ali obup, ne omagam, ampak želim življenje, ki mi je dano.

... in vendar je življenje lepo ... Lahko premagamo vse težave in lahko smo srečni, da živimo tako življenje.

Andreja Demšar, 8. b

Sedela sem v šoli, mrak se je spuščal na zemljo in dežne kapljice so udarjale po oknu. Polzele so po steklu in se izgubile. Bila sem potrta. Rada bi bila pridna, dobra deklica, ki se ne bi nikdar prepirla. Vendar mi to ne uspe. Trudim se — ne gre! Z mamico sve se sprli za majhno stvar. Jaz pa sem v jezi zapustila kuhinjo in odšla v sobo.

Sedaj sem tu! Sama, brez tolažbe! Zlezla sem v posteljo in skušala zaspiti. Po licu mi je zdrknila solza — solza razočaranja nad samo seboj. Spanec mi je zaprl oči in obiskale so me prijetne sanje.

Prišlo je jutro, lepo, jasno, brez dežja. Pozabila sem že na puščobo prejšnjega dne. Trudila sem se popraviti napake in graditi nov del življenja, primerno novemu, lepšemu dnevu. Dobro mi je uspelo.

Spoznala sem, da sem kakor vreme, ki je včasih lepo, sončno, včasih pa zopet pusto in deževno. Kljub razočaranju in kljub slabi volji pa je življenje vendar tudi lepo. ...

Janja Bodlaj, 8. b

Dežuje. Dežne kaplje polzijo po šipi, leno in počasi. Iz kuhinje slišim ropotanje posod. Ležim v postelji in premišljujem. Vem, da bom morala kmalu vstati, se obleči in oditi v šolo. ...

Večkrat takole premišljujem, posebno takrat, ko dežuje in sem nekje na toplem s sendvičem v roki. Takrat se mi zazdi, da življenje vendar ni tako pusto in umazano.

Popravim si blazino in zaprem oči. Mislim na poletje in v mislih vidim toplo morje, peščeno plažo in zelene palme. Toda ne dolgo, kajti ko odprem oči, vidim kako neumno je to premišljevanja. Le kaj pomaga?

Nenadoma se odpro vrata. Seveda, čas za šolo! Jezna sem in najraje bi kar »špricala«. Vendar to ne bi bilo prav in sploh — bi bilo potem kaj bolje? Vem, da ne, kajti ves teden bo tako, ves mesec, vseh deset mesecev. No, to ravno ne. Saj potem je pomlad, sonce in nazadnje konec mučenja z učenjem in z nalogami. Nasmehnem se. In nenadoma se samo sebi zdim tako majhna in strahopetna. Saj končno — življenje je vendar lepo, polno presenečenj in pričakovanj. In šola ... čisto v redu. Tam so prijatelji in sploh ni nič tako hudega. Od veselja kar poskočim iz postelje in po glavi mi rojijo besede: »Življenje je vendar lepo!«

Damjana Miklič, 8. b

PODOBA IZ PRETEKLOSTI

Gole stene, sivi zidovi kraljujejo mojemu razmišljanju. Rdeči madeži na stenah in z nohti izpraskane besede. Podoba preteklosti, podoba mučilnice. In preselila sem se v preteklost.

Počasi stopam proti močno osvetljeni zgradbi. Daleč, daleč pred sabo zagledam sključeno žensko postavo. Zdi se kot, da me privlačuje. Želim biti pri njej, želim slišati bitje njenega srca, želim čutiti njen dih. Toda ... sem še daleč od nje. Pospešim korak, da bi bila hitreje pri njej, toda nogi mi nočeta hitreje po mrzlem, spolskem blatu. Zdi se mi, da tečem, da sem že v njenem objemu. Toda še vedno sem daleč proč od nje. Skoraj obupam. Tako silno si je želim. Vidim, kako počasi postavlja sod, da bi sedla nanj, vidim, kako je stara in sključena. Spet tečem in že sem v njenem objemu. Obema lijejo solze — solze sreče. Toda ... zakaj? Srečali sva se popolnoma neznani sredi širnega sveta, vendar tako potrebujeva drug drugo. Opazujem njen zguban obraz, prazne oči in suhe ustnice. Mislim, da jo poznam. Toda ne upam spregovoriti. Nemo zrem vanjo. Tudi ona me samo opazuje in ne razmahne svojih razpokanih ustnic, kot da se boji pokazati brezzobo čeljust. Njen pogled pa je ljubeč — materinski. In tako gledava drug drugo po licih pa nama tečejo solze sreče. Zasliši se dolg in zamolkel glas roga. Počasi vstane in se oddaljuje. Jaz pa sedim na sodu, kot da sem vkopana v to proketo tujo zemljo. Našla sem jo, pa sem jo spet izgubila. Vidim jo, kako

stopa proti osvetljeni baraki. Stopa počasi, kot da za njo koraka življenje. Zasliši se oster žvižg. Nekdo plane nanjo. Slaboten krik . . . Tečem, tečem. Zagledam jo vso krvavo in sključeno. Sklonim se in jo rahlo poljubim. Njen obraz je hladen, ne slišim več bitja nje-nega srca in ne čutim več njenega diha. Leži na tuji zemlji in s široko odprtimi očmi zre v nebo — mrtva.

Zdrznem se. Preselim se v sedanjost. Taka je bila preteklost, sedanjost je boljša, toda kakšna bo prihodnost?

Zdenka Valjavec, 8. b

PO TISOČ LETIH JE NAS ZAPLALA KRI

Tisoč let smo bili Slovenci podložni drugim narodom, to je bilo tisoč let trpljenja in muke slovenskega naroda. V teh tisoč letih je od nekdanj mogočnega naroda ostalo bore malo. Slovenci smo se po prvi svetovni vojni združili z bratskimi narodi, s katerimi smo skupno prišli iz predomovine izza Karpatov, v novi državi, kraljevini SRS, ki se je pozneje preimenovala v Jugoslavijo.

Leta 1941 so staro Jugoslavijo napadle fašistične sile, ki so v nekaj dneh premagale jugoslovansko vojsko. Kralj je zbežal, vojska kapitulirala. Toda ljudstvo, v tisoč letih sito večnega preganjanja in zatiranja, se je uprlo pod vodstvom komunistične partije. Ljudje so odhajali v gozdove in se borili proti okupatorju. V gozdove so odhajali vsi, od kmetov pa do izobražencev. Prijeli so za puške in šli s pesmijo na ustih v boj proti okupatorju. Borili so se dolga štiri leta, da so si priborili svobodo in da lahko danes mi živimo v miru in svobodi. V teh štirih letih so mnogi dali svoja življenja.

Ko so partizanske enote premagale fašistične sile, smo se Slovenci združili z bratskimi narodi v novi državi, federativni republiki Jugoslaviji.

Rudi Berlot, 8. a

NJEN ZADNJI KRIK

Ne, ta dan ni bil sončen, bil je mračen, zaprt sam vase, prav tako kot ljudje, ki so po svoji zunanosti kazali, da v njihovih srcih živi le še majhna trohica veselja, ali pa le še spomin na lepe dni. Vsak je premišljeval le o sebi, svoji materi, očetu, sestri, bratu in o svoji domovini. Iz tega sna ga je prebudila »šva-

bovska« beseda in udarec z bajonetom, ki se ga je vsak bal, čeprav je vsak vedel, da njegova pot vodi v smrt.

Prvi vagon je bil že poln, drugega so že nato-varjali. Niso ga natovarjali z zaboji živil, orožja ali s čim drugim, natovarjali so ga z ljudmi, čeprav njihov odnos do nenavadnega tovora ni bil podoben človeškemu. Nobenemu izmed ujetnikov niso ustregli. Če jih je kdo kaj prosil, so to prošnjo nalašč zavrnil, da bi izgledali bolj mogočni. Tako so neko deklico, ki se ni ločila od matere, strgali iz materinih rok, tako da je ostala na peronu. Ko se je vlak začel premikati, je tekla za vagonom, v katerem je jokala mati. Deklica ni tekla dolgo. Ustavil jo je za vedno strel stražnika, ki jo je zadel v srce. Deklica je zadnjikrat stegnila roke proti materi, kriknila in se zgrudila. Njeno nežno telo je obdala megla in nikoli več se ni zmenila za potujoče vagon, ki so še vedno švigali mimo nje v meglene dneve in noči.

Ivica Perko, 8. a

VAGONI VAGONI POJO V SIVE DNEVE, SIVE NOČI

Vojna! Kaj je to? To je strašna beseda, ki pomeni požiganje, trpljenje, ubijanje. Spominjamo se naših ljudi, ki so trpeli v taboriščih. Mnogim so požgali sovražniki domove in jih izgnali iz domače zemlje. Zamislim se v preteklost in čutim, da vsemu temu prisostvujem. Ljudje so bili slabo oblečeni, ko so hiteli proti železniški postaji, kjer jih je čakal črn vlak, da jih popelje v daljavo, smrt. Pred vagoni so stali možje v uniformah in ukazovali prestrašenim ljudem. Trpali so jih v živinske vagon, ki bi jih popeljali v smrt. Na vsakem koraku srečaš ženo, otroka, starca. Moža že težko najdeš, kajti odšli so v partizane, da združeni nastopijo proti tujcem. Starci, ki hitijo proti postaji, zadnjič opazujejo naravo, ki se prebujala v slehernem kotičku. Na drugem koncu hiti mati z otrokom. Skrbno ga drži za roko in si misli, kaj bodo z njim počeli v taborišču. Vendar ji gori še iskrica upanja, da njen otrok zdrži trpljenje in da postane odrasel mož — partizan. Kmalu je na železniški postaji utihnilo. Vsi ljudje so bili v vagonih, teh čudnih slovenski narod. Vagoni so nekaj časa še ostali na postaji, ko pa je lokomotiva naznanila s svojim piskom odhod, je v vagonih začela odmevati pesem ljudi, ki so se podali usodi, kajti nihče ni vedel, koliko ljudi se bo vrnilo na slovensko zemljo.

Rado Veselinovič, 8. a

Danes živimo svobodno in lepo življenje. Toda nekoč so po naši prelepi domovini divjali hudi boji. To imenujemo vojna. Vojna, ki je kakor veliko vulkansko žrelo pobirala vse, kar je našla. Na železniški postaji je stalo veliko ljudi. Bile so matere, otroci, starčki in čakali na poslednji vlak. Tiho kot velike črne pošasti so se vagoni ustavili na postaji. Ljudi so trpali v živinske vagone. Preden so ljudje vstopili v vagon, se jim je zazdelo, da so to velika usta z orjaškimi zobmi, ki zdrobijo vsako telo na nešteto delcev. Pot je dolga. V vagonu je zaudarjalo po potu vseh ljudi. Vsako noč ob isti uri so črne velike pošasti prepeljavale na tisoče nedolžnih ljudi. Enakomerno ropotanje stroja je v ljudeh vzbujalo še večjo grozo. V mislih si človek lahko predstavlja obupane klice mlade matere, ko kliče ime svojega otroka. Vse to se meša s strašnim hrupom stroja in kriki ljudi; kajne, peljejo jih v taborišče? Beseda ne zveni tako grozno, kot bi morala, toda sama misel na neizbežno lakoto, bolezen in smrt je strašna. Sovražnik je ravnal z našimi ljudmi slabše kot s psi.

Ljudem so bile noči dolge in vsi so si želeli svobodo. Njihova prihodnost je bila ena sama grmada črnih oblakov, le na koncu se je kazalo svetlo, jasno obzorje svobode.

Ferida Kovačević, 8. a

MED VOJNO

Sedim pri peči in premišlujem. Misli mi uhajajo v tiste čase, ko je okupator divjal in požgal po naši deželi.

Hitler je v Mariboru ukazal: »Napravite mi to deželo zopet nemško!« da bi izpolnili ta ukaz, so začeli nacisti množično izseljevati naše ljudi. Sredi belega dne so pridirjali v vas in prebivalce brez hrane nagnali v živilske vagonne. Matere so ločili od otrok, ženo od moža, brate od sester. In, če se je kdo uprl, so ga ubili, ali pa pretepli, da se je onemogel zgrudil na tla. Z ljudmi so ravnali huje kot z živalmi. Surovi okupatorji so se smejali trpljenju ponižanega ljudstva, kot bi imeli kamnito srce. Vagoni so peli pesem teptanega in ponižanega ljudstva. Sopihajoč v breg so zaznanjali še dolgo trpljenje, ki bo pa pripomoglo k zmagi in svobodi majhnega naroda, ki se že tisočletja bori za pravice, ki jih mora imeti vsak narod.

Dušan Ropret, 8. b

NAPAD NA TABORIŠČE

Bilo je ravno na dan republike. S starši sem bil na obisku pri sorodnikih. Po kosilu smo

posedli ob zakurjeni peči. Tedaj je stric začel pripovedovati.

Začelo se je večeriti, zato so borci že pripravljali orožje za napad. Komandant je bil vznemirjen, kajti borci so bili lačni in izčrpani. Odkorakali smo proti taborišču, kjer so bili zaprti naši tovariši.

Taborišče je bilo obdano z visoko bodečo ograjo. Okolica taborišča je bila osvetljena z reflektorji, ki so jih imeli na visokih stolpih. Na vsakem stolpu je bil tudi stražar z mitraljezom.

Najprej smo taborišče obkolili in z nekaj strelji napravili zmedo. Naslednji strelji so bili usmerjeni v reflektorje. Nemci so začeli streljati v slepo. Na večjih mestih smo preščipali ograjo in vdrli v taborišče. Začela se je huda borba. Nekaj borcev se je splazilo proti barakam, v katerih so bili zaprti borci, zavedni državljani in borci drugih prijateljskih držav. Odpri so vrata in ujetniki so z golimi rokami navalili na okupatorja. Po tleh so pobirali orožje in se skupno z nami borili toliko časa, da so se Nemci vdali.

Nemški kuhar nam je moral skuhati dobro večerjo. Borci so se okrepčali in postali dobre volje. Ujetnike smo odpeljali s seboj. Vse ostale dobre in uporabne stvari pa smo naložili na nemške kamione in se odpeljali proti gozdu, v katerem smo si postavili lesene kočice. Nekaj ranjenih borcev smo odpeljali v našo partizansko bolnišnico, kjer so jim nudili pomoč in jih dobro obvezali. Borci, ki so ostali v taboru, so bili zelo veseli, ker smo zmagali in pri tem zaplenili veliko materiala, ki nam je primanjkoval. Najbolj so se razveselili še skoraj novega topa. Gledali so ga z občudovanjem in si želeli, da bi ga čimprej uporabili. Najbolj utrujeni so odšli v kočice in zaspali, mi pa smo nemške ujetnike zvezali in jih zaprli v tesno kočico, ki smo jo dobro zastražili. Po tako uspešnem napadu smo sanjali o lepših dneh, ki bodo kmalu prišli. Vedeli pa smo, da je to odvisno samo od nas in drugih zavednih državljanov.

Stric je tako končal s svojim pripovedovanjem, mi pa smo srečni, ko so se sanje borcev uresničile, kmalu odšli proti domu.

Smiljan Josef, 6. c

SMRT KOMISARJA

Bilo je mrzlo zimsko jutro, Partizanska brigada, izmučena od bojev prejšnjega dne, je bila še vedno na položajih. Že četrty dan so odbijali napade četniških in nemških vojakov in se pripravljali na nov sovražnikov napad.

Sonce je počasi vzhajalo in osvetljevalo vznožje hriba, na katerem so imeli položaj. Nihče ni spregovoril, njegovi pogledi niso bili uprti na sovražnikove postojanke, temveč v smeri bora, pod katerim je ležal težko ranjeni komisar brigade. Vse oči so bile polne žalosti, a v srcih borcev je prevladovala želja, da rešijo komisarja. Molk je prekinil žvižg granate, ki je padla nedaleč od mitraljeza. To je pomenilo, da bo sovražnik ponovno napadel. Z vseh strani so prihajali proti njim. Borci pa so čakali in čvrsto držali v rokah orožje. Nemci so bili že čisto blizu, ko so jih borci z vsem orožjem napadli. Veliko Nemcev je padlo v sneg, nekateri so se ubranili silovitemu partizanskemu ognju in jo ucvrli po bregu navzdol. Nemci so se pripravljali na nov napad. Še en napad. Po silovitem napadu so borci odšli z ranjenimi tovariši in komisarjem na nosilih. Malo je bilo borcev na drugem koncu doline. Ko so pogledali komisarja, je bil le-ta že mrtev. Nemci so odšli, partizani pa so se vrnili, da pokopljejo mrtve tovariše. Izkopali so jame in jih položili vanje. Preden so jih zagrebli, je komandant dvignil pest in jih poslednjič pozdravil: »Tovariši, ne bomo vas pozabili!« Solznih oči, z žalostjo v srcu so se poslovili od večnega bivališča svojih dragih tovarišev.

Andreja Demšar, 8. b

NEKAJ SPOMINOV O BOJIH ZA NAŠO SEVERNO MEJO

Konec prve svetovne vojne je bil november 1918. Po teh težkih dneh so se naši vojaki vrnili na svoje domove. Toda počitek jim ni bil namenjen. Zopet se je pojavil sovražnik na naši severni meji in zopet je bilo treba braniti slovensko zemljo, ki je naša in pripada samo nam in našemu narodu. To pa je bilo takrat zelo težko, ker niso imeli dovolj orožja. Mnogo jih je bilo v bojih ranjenih in marsikdo je tam za Karavankami dal svoje življenje.

Mnogo sovražnikov je hitelo čez Ljubelj. Kmetje, ki so vedeli, da so v Trziču vojaki, so se zbrali in krenili. Na Ljubelju se je začel boj za severno mejo. Iz Trziča jih je šlo zelo veliko. Toda nekateri so se upirali in niso hoteli na Ljubelj ter pravili, da naj Nemci kar stražijo Ljubelj, če hočejo.

Ovsenek, poznejši starešina Orlovske zveze, je rekel mnogim, ki so hoteli sami od sebe na Ljubelj: »Take fante potrebujemo.« Nadporočnik Ahačič pa je silil na Ljubelj tudi Ovseneka. Ovsenek pa je obžaloval, da tega ne more, da ima pač dopust, da pa bi sicer prav rad šel.

Na Štajerskem ni bilo takih bojev, kot na Gorenjskem. Od tržiške narodne straže se je priglasilo šest dijakov: Anton in Albin Mali, Anton Grebenc, Jože in Milan Šter, Ciril Rekar in osem delavcev Anton in Rudolf Ahačič, Andrej Tišler, Javornik, Florian Radon in še trije drugi. Ljubelj so zasedli še isti večer. V Trziškem vestniku 14. in 15. septembra 1958 številka 16 je ta pohod opisal Andrej Tišler. Takole piše med drugim: »Dobro se spominjam Udetovih besed: »Fantje, ne smemo nasesti lažljivi propagandi, da nam bo Koroška dala ontanta. Zapomnite si, Slovenci bomo imeli samo to, kar si bomo znali sami priboriti in nič drugega.«

Nemcev pa na Ljubelju že ni bilo več. Odšli so nazaj proti Sv. Lenartu. Ljubelj so nekaj dni stražili. Iz Trziča so jim poslali konjsko meso in nekaj ruma. V noči od 18. na 19. november so se zopet pridružili skupini Lavriča, ki je 19. novembra 1918 zavzel Borovlje. V bojih 7. in 8. januarja 1919 se je morala boroveljska posadka po hudih izgubah, že skoraj popolnoma obkoljena, umakniti deloma čez Hanjževo sedlo med Babo in Košuto k Sv. Ani, deloma pa na Železno Kapljo.

Moj ded, Jože Pesjak, pa je bil na fronti v Podrožici, tam, kjer je karavanjski predor. Na tej liniji so bili hudi boji. Bil je ranjen v znani aprilski ofenzivi. Mnogo je bilo tam pobitih ter ujetih in odpeljanih v taborišče Morktonk (zg. Avstrija).

Če bi se naši vojaki ne borili za severno mejo ne bi bila tam, kjer je danes.

Ti boji so trajali od novembra 1918 do jeseni 1919.

Mojca Pesjak, 8. b

MOJA SENCA IN JAZ

Vračal sem se iz knjižnice, že pozno zvečer. Megla je bila gosta, le svetloba občestnih svetilk se je videla iz nje. Za menoj se je risala senca, ki se je v megli videla kot človek. Ko sem prišel pod svetilko, je senca izginila, pa sem mslil, da je tisti človek zavil drugam. Toda senca se je prikazala pred menoj in šele tedaj sem opazil, da je to ona in ne človek. »Da, senca sem,« je kot odmev zabrnal v ušesih. Nato je dobila grozljivo obliko, da sem se kar malo ustrašil. Toda odgovor je bil prijazen: »Kako kaj?« »Dobro,« sem odgovoril, »dobro se mi godi.« Nato sva s senco začela pogovor o meni. »Len si postal,« je rekla. »Da, precej,« sem v strahu odgovoril »toda sedaj sem se že malo popravil.« Spet je senca izginila, ker sem bil pod svetilko. Potem se je spet pojavila pred mano, sprva majhna, široka, nato pa je vedno bolj rastla, dokler ni spet postala grozeča, dolga, začela izginevati spre-

da in se pojavljati zadaj, črna, majhna. V strahu sem pogledal, kaj bo sedaj rekla, kajti nisem bil najbolj razpoložen priznavati napa-ke, ki jih je vse polno. »Človek je pač človek,« sem se tolažil. Sekunde so se vlekle dolgo, kakor ure, pot me je oblival po mrzlem obra- zu. Čutil sem kaplje, ki tečejo po čelu, toda ni bilo nove besede. Skoraj bi se bil zaletel v vrata, doma sem bil.

»Oh, cepec,« sem rekel sam sebi, da siпустиš takole sanjariti.«

Pavel Loc, 8. a

Hladen večer je. Vračam se sam po razsvetljeni cesti domov. Ne vem, kaj bo doma. Staršem sem obljubil, da pridem prej. Vendar ne morem misliti na to, zakaj spremlja me lastna senca, ki se je zdaj bojim, zdaj veselim. Senca hodi zdaj pred menoj, zdaj za menoj. Hitim, zakaj bojim se je. Vendar pa me senca prehititi in mi razkriva moje dobre in slabe lastnosti.

Majhna je, surovega obraza in ukazovalnega tona. Ukazuje mi, naj si izbijem iz glave dobre namene in naj raje počenjam slabe. Pospešim korak in prehitim to majhno postavico. Vendar pa je zopet takoj za menoj. A takrat ni bila majhna postava, temveč velika, suha, veselega obraza in milega tona. Ta je govorila, naj ne delam ljudem krivice, temveč naj jim raje pomagam. Te sence se ne bojim, nasproti- no, veselim se je. Vendar pa me zopet prehititi manjša senca in mi govori o slabih namelih. Začel sem teči. Vendar mi to ne pomaga. Manjša senca je hitrejša od mene. Tedaj pre- magam strah in ji ukažem, naj me zapusti. Odgovorila mi je, da me ne bo zapustila toliko časa, dokler ne bom delal ljudem krivice. Vi- dim, da je bil ta ukaz neuspešen, in me je začel zopet spreletavati strah. Vendar pa so manjši senci popuščale moči in kmalu je zaos- tala. Pred mano zopet stoji večja senca. Ven- dar sem sedaj že blizu doma. Ni me več strah. S svojo manjšo senco se šalim in ji obljubim, da bom v svojem življenju delal ljudem samo dobro.

Vendar pa me misel na manjšo senco ni za- pustila. Domov sem prišel ves poten. Mama me je vprašala, če se je kaj zgodilo. Nisem ji hotel razodeti svoje skrivnosti. Ne vem, če so to bile samo sanje, vendar pa se še danes spomnim te male, okrutne sence.

Izidor Ropret, 8. a

Večer je. Nad pokrajino ležijo težki oblaki. Zdaj bo zagrmelo. Mudi se mi. Hitro stopam mimo dreves, ki se mi zde kot ogromne pošas- ti. Strah mi oklepa srce kot kača in me vse bolj stiska. Nato naenkrat preseka ognjena strela in razsvetli cesto. Čutilim, da je nekdo

za mojim hrbtom. Ozrem se, toda spet je tema in ne vidim ničesar. Že sem pri luči. Oddah- nem si, toda le za trenutek. Zopet zagrmí. Pred sabo zagledam svojo dolgo razpotegnjeno senco in ne počutim se več tako sama. A kar naenkrat me postane strah lastne sence. Ko se tako premika pred mano, imam občutek, da se bom zapletla vanjo in padla; padla in se nikoli več pobrala. Pospešim korak. Tresem se kot trepetlika v vetru. Stopam po mostu. Moja senca se zrcalí v reki in želim, da bi jo odneslo. Zopet zagrmí in začne deževati. Debele kaplje mi polzijo po licih in padajo na tla. »e malo, še malo!« se bodrim. Sopem in tečem dalje, senca pa za menoj. Že sem pri domači hiši. Senca vstraja pri meni in nič več se ne bojim. Preden pozvonim, si še obrišem kaplje z obraza, da ne bi mislili, da sem joka- la; sicer pa ni dosti manjkalo.

Breda Lakner, 8. a

Hodim. Na cestah so se prižgale luči, ki so s svojimi žarki narisale v trdno, temno cesto sence velikih hiš.

Sedaj me pot vodi po ozki stezi. Mojo senco sedaj rišejo zvezde in luna. Slišim, kako mi pod nogami pokajo suhe veje, toda senca hodi za mano tako tiho, da je nikoli ni slišati. Strah me je. Ozrem se. Nikjer ni ljudi, nikjer ni nikogar, da bi se z njim pogovarjala. Le pusta črna senca posnema moje gibe pri meni in me noče nikdar pustiti. Noge mi postajajo vedno bolj težke, tako težke kot bi imela na njih privito železno okovje. Bojim se, strah me je te velike črne sence, povite v teman plašč noči. Njene roke so dolge in svoje dolge prste stega po cvetlicah in travnatih bilkah, ki so v senci temne, črne kot noč. Še enkrat se ozrem.

Moje sence ni več. Zdaj sem sama. Noč se mi ne zdi več pusta in strašna. Toda vem, še se bo prikazala in vse se bo pogreznilo v črnino, temo in strah.

Ferida Kovačević, 8. a

Med poletnimi počitnicami sem večkrat hodila k svoji stari mami. Tja sem odhajala že zjut- raj in se pogostokrat vračala domov šele zve- čer, ko je bila že trda tema.

Nekega dne pa je bila pri stari mami tudi sestrična. Zaklepetali sva se pozno v noč in tako sem tokrat odšla proti domu kar precej pozno. Hitro sem stopala po mokri cesti, kajti iz megle, ki je ovijala kraj, je rahlo pršilo. Sama sem bila v temi, le sneg, ki je tu in tam še ležal, je nekoliko razsvetljeval okolico. Ve- sela sem bila, ko sem zagledala daleč v megli prvo svetilko javne razsvetljave. Mislila sem si, da ko pridem do luči, bo svetleje in ne bo me več strah, zato sem se ji hitro bližala.

Ob svetilki pa me je čakalo razočaranje. Zdaj temna, dolga, a pozneje široka postava. Še je namesto teme poleg mene stopala senca, bolj me je bilo strah. Ta senca, ki mi je sledila na vsakem koraku, se za nekaj časa izgubi, a ko sem prišla do naslednje luči, je bila že za menoj, tesno ob meni in mi očitala, kar sem storila napak. V strahu sem se tresla, toda senca je brez pomisleka nadaljevala: »Zakaj si zapodila mačko! Zakaj si se toliko časa mudila! Kaj bo doma mama rekla, ko te toliko časa ni domov in je v skrbeh, kdaj se vrneš!« Ni bilo konca takih vprašanj. Odgovarjala sem ji, toda brez uspeha. Prevpila me je in mi grozila. Ko sem prišla do zadnje svetilke in jo pustila za seboj, sem se oddaljila. Vidne senčice ni bilo več za menoj, toda še vedno sem slišala vprašanja in opomine, ki jih ni bilo konca do doma. Doma me je mati res čakala in res je bila v skrbeh. Toda, ko sem prišla, je bilo vse dobro in pozabljeno, le senčice ni bilo, ki bi me nadlegovala.

Zorka Gomajer, 8. a

Noč je. Vračam se domov, po mokri cesti, ki so jo prekrile dežne kaplje.

Nenadoma zangledam za seboj temno senco. Ozrem se misleč, da mi nekdo sledi. Vendar za menoj ni nikogar. Spoznam, da je to moja senca, ki se pomika za menoj. Za trenutek zopet izgine in tega sem vesela. Komaj se malo oddahnem, je že spet tu, sedaj že bolj grozeča kot prej. Moji koraki odmevajo po ulici. Prisluskujem jim in v ušesih zaslišim odmev še enega para čevljev. Prestrašim se. Z grozo se na tiho obrnem, toda nič ni bilo. Skušam se znebiti misli na strahove. Zopet se pojavi senca. Zdaj velika in suha postava, zdaj pa zopet majhna in debela. Senca! To je moj drugi jaz, ki ga sicer ne poznam, vendar me spremlja povsod.

Sprašujem se, kaj nosi v sebi? mogoče moja boljša polovica ali pa slabša, senca se mi zdi že bolj prijazna. Lahko bi se tudi pogovarjala z njo, prav takrat zopet izgine. Mogoče se zopet pojavi? Toda jaz stojim že pred domačimi vrati in moram se postaviti od njenega obličja. Senca pa še vedno potuje z menoj in skriva del mene.

Renata Perko, 8. a

Deževen večer je. Vračam se s treninga. Zelo sem zaskrbljen, ker bom prišel tako pozno domov. Oče me bo najbrž vprašal, kje sem toliko časa hodil. Mogoče me ne bo več pustil na trening. To me je še bolj zaskrbelo.

Hitreje sem stopil proti domu. Na mračni cesti ni bilo nobenega človeka. Sam sem stopal po mokri cesti. Na nebu se je v daljavi prikazala luna in zopet zbežala za oblaki. Vse je

bilo tiho. Postalo me je strah. Zazrl sem se v tla in pospešil korak.

Kmalu sem prispel do prve svetilke in takoj za tem sem na cesti zagledal mojo senco. Najprej sem bil zelo presenečen in sem se oziral v senco, kot neznanec v velikem mestu. Kmalu sem se otresel strahu in senca mi je postala kot prijatelj. V njej sem videl neko prerokovalko, ki mi bo povedala, ali se bo oče doma jezil, ker bom tako pozno prišel domov. Ko sem se tega spomnil, mi je znoj prelił obraz. Pogledal sem na uro, ki je kazalo deveto, zato sem stekel proti domu. Poleg mene je tekla tudi senca. Ta se je manjšala in večala. Končno sam prispem do hišnih vrat. Bila so zaklenjena. Urno sem pritisnil na zvonec in kmalu se je pri vratih prikazal oče. Bilo mi je tesno pri srcu. Vprašal me je, kje sem toliko časa hodil. Kar pri vratih sem mu razložil, da smo na treningu malo »potegnili«. Strogo me je pogledal, nato pa je rekel: »Da se ti to nikoli več ne zgodi!«

Težak kamen se mi je odvalil od srca. Hotel sem pokarati senco, ker mi je napačno svetovala, pa je ni bilo več.

Rado Veselinovič, 8 a

MOJ DAN

Že deseti dan sem na morju. Vroče je, toda ne da se mi kopati. Odidem nas prehod ob morju. Vsil judje so srečni, le jaz sem osamljena.

Poglen mi je zbežal po morju. V njem se je bleščalo sonce in veter ga je rahlo pozibaval. V daljavi sem zagledala ladjo, ki se je vedno bolj približevala in zopet je nekam izginila. Odšla sem naprej. Oči so mi obstale na postavnem mladeniču, ki se mi je približeval. V srcu mi je postalo težko, noge so komaj držale moje telo. Zrla sem v njega, ga premerila od nog do glave in spoznala sem, da mi je všeč. Vedno bolj se je bližal in tudi jaz sem postajala vedno bolj krhka. Stala sem, kot okamenela in še vedno zrla vanj. Šel je mirno mimo mene, saj me ni poznal. Ni čutil moje ljubezni do njega in tudi mene ne. Obrnila sem se za njim in ga spremljala s pogledom, dokler ni izginil za vogalom. Toda jaz sem še vedno stala na istem mestu in v mislih mi je rojila ta postava, ki je ravno prej izginila. Vsa osamljena in vznemirjena sem se vrnila domov, kjer sem zaspala v naslonjaču. Še v sanjah se mi je kazala njegova postava in nisem je mogla pozabiti. Ko sem se prebudila, sem spoznala, da se je v mojem srcu oglašal ljubez. Toda žalostno, tako hitro je izginila... izginila...

Kot ladja na morju.

Marija Bešter, 8 a

DOGODEK

Danes je dan kot vsi drugi sredi zime. Prosta sem, toda ne vem kam naj grem. Mama mi je povedala, da gre oče krmit živali. Vsa sem bila srečna, se toplo oblekla in potem sva z očetom vzela vsak svojo vrečo sena in se odpravila na pot.

Pod nogami je škripal sneg, po nebu pa so v melodiji vetra plesale snežinke in pristajale na zemljo. Nekatere so na zemlji še naprej živele, druge pa so se od žalosti stopile v drobne solze. Prišla sva do gozda. Smreke so komaj držale debelo odejo snežink, ki so se veselile na njih. Po upognjenih vejah pa so žalostno prepevali ptički, ker so jim znežinke zagodle tako mrzlo zimo. Seno sva natresla pod smreke v gozdu in se po drugi poti vrnila domov. Na robu gozda pa sva naletela na žival, ki je ležala v snegu. Postala sva žalostna, saj je v snegu ležala vsa premražena mlada srnica. Slekla sem plašč in jo ogrnila. Občudovala sem to mlado živalco in njeno borbo proti kruti naravi, ki jo je strla. Bila sem zelo vesela, ker je oče srnico odnesel domov in doma bom imela to mlado živalco, ki jo bom lahko negovala.

Večino dneva sem bila pri njej v hlevu in jo občudovala, saj se je že čisto opomogla. Velikokrat sem v njenih očeh videla žalost, toda nisem vedela zakaj. Sredi pomladi jo je oče prinesel na dvorišče, kjer me je veselo pogledala, pomigala z ušesi in stekla v gozd.

Njeno veselje je tudi mene osrečilo, saj sem jo rešila smrti in ji vrnila svobodo.

Marija Bešter, 8 a

ZA PRAZEN NIČ

Sedim. Vse je tiho, le hrupna stenska ura ropota v noč. Ne morem zaspati. Slišim hropenje matere. Strah me je, bojim se. Sama sem in mati je bolna. Moram po zdravnika.

Oblekla sem se. Hodim po ulici, ki mi je znana. Nikjer ni žive duše. Počutim se tako samo. Bojim se teh hiš, sezidanih iz opeke. Zaslišala sem korake. Trznila sem. Toda nič posebnega. Izza vogala je pristopicala ženska majhne postave, imela je široka ramena in na kratko pristrizene lase. Zbala sem se. Pritisnila na zvonec. Vsa sem drgetala od mraza. Na vratih se je prikazala priletna gospa. Izvedela sem, da zdravnika ni doma, ker se je zgodila huda prometna nesreča in bo mogoče še dolgo odsoten. Obupana sem po prazni ulici in si obrisala potno čelo. Za sabo sem slišala dolge, sloke korake. V strahu sem se ozrla, bil je poštar, ki se je vračal z dela. Pospešila sem korake. Bilo me je strah v mraku gledajočih, velikih, črnih hiš z velikimi steklenimi okni. Prispela sem domov, v mislih sem si skušala

predstavljati, kaj dela mati. Vstopila sem. Mati je sedela na postelji in brala knjigo.

Tedaj sem spoznala, da je bila moja pot do zdravnika in moj strah čisto odveč. Bilo pa je nekaj, materi sem za prazen nič naredila uslugo.

Ferida Kovačević, 8. a

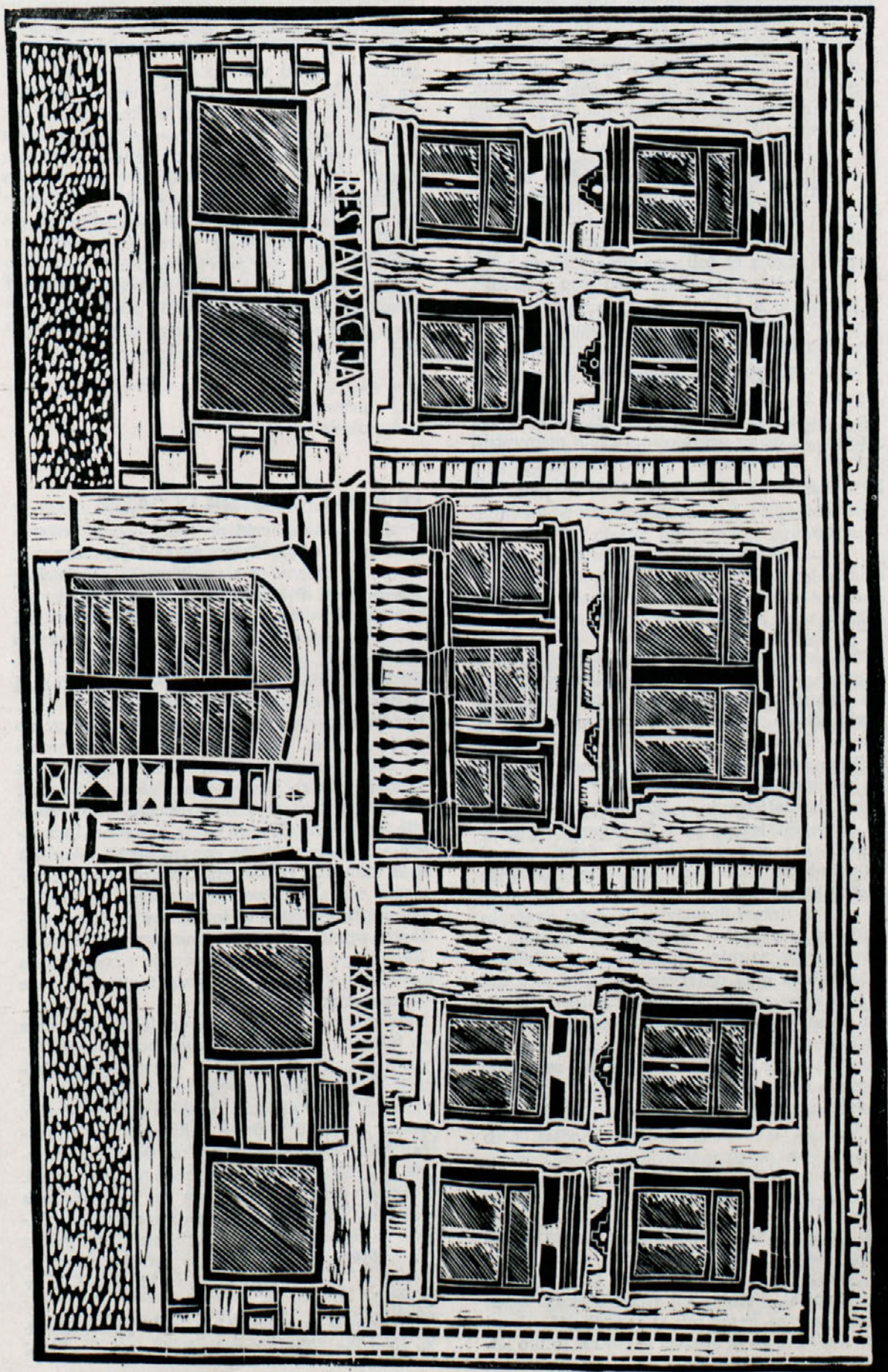
Bilo je sredi poletnih počitnic. Proste dneve smo hoteli čim bolj izkoristiti, pa smo se hodili namakati v krepko klorrano vodo tržiškega kopališča. Plavali smo in se lovili, da je bilo veselje. Toda zame je bilo to veselje zelo kratko. Ravno sem se s počasnimi zamahi približevala železnim stopničkam, ko sem začutila na ramah roke. »Za nos se primi!« sem zaslišala zamolkel glas za hrbtom in že sem bila pod vodo. Toda roke so me še kar naprej krepko pritiskale za rame in mi niso pustile do zraka. Pulz se mi je močno povečal in začelo mi je zmanjkovati sape. Nazadnje je pritisk le popustil in lahko sem zadihala. Zaslišala sem le še glasen čof in za trenutek videla črno plavutko, ki je izginila pod vodo. »Če pa tole ni bila Darja, naj me vrag pocitra!« sem si dejala in v glavi so se mi začele plesti črne misli. »Ne bom več spregovorila z njo niti besedice, ne! Kar koga drugega naj si poišče, da bo na njem trenirala tunkanje!« Bila sem ob ves užitek in sem preostali del popoldneva preživela ob branju knjige. Z Darjo nisem spregovorila niti besede. Ko sem se odpravljala domov, je pristopila in rekla, naj ji vendar povem, kaj je. »Kako si le upaš tako nedolžno vpraševati, ko si me tako nesramno potunkala? Upam, da ne boš trdila, da to ni res!« »Seveda bom!« mi je odgovorila. »Če misliš, da bom tunkala svojo najboljšo prijateljico, se prav presneto motiš! Sedaj pa le kuhaj mulo dalje, jaz grem pa še enkrat v vodo.« Za trenutek sem postala, potem pa sem še jaz stekla za njo. V vodi sem se ji oprostila in med smehom sva ugotovila, da sem v slabi volji zapravila dovršen del popoldneva — za prazen nič!

Breda Lakner, 8. a

PISMA TOVARIŠU TITU! DRAGI TOVARIŠ TITO!

Piše ti učenka, ena izmed nešteti pionirk. V imenu vseh tržiških pionirjev te prav lepo pozdravljam in ti obljubljam, da se bomo pridno učili.

Tržič je majhno mesto na skrajnem severu naše domovine. Leži v majhni kotlini ob Tržiški Bistrici. Več ti o njem ne bom pisala, saj ga gotovo poznaš, kajti tu blizu imaš svojo lovsko kočjo.

Vsi mladi Tržičani bi te zelo radi osebno spoznali in si želimo, da bi nas kdaj obiskal. Takrat bi se lahko obširno pogovorili o naših problemih, mi mladi ti imamo marsikaj povedati. Naša šola je zelo, zelo stara. Imamo slabe učilnice. Tudi telovadnica je majhna. Ta je skoraj neuporabna. Je zelo majhna in v njej še zdaleč ni dovolj telovadnega orodja. Dekleta hodimo v oddaljeno telovadnico, da se lahko vadimo na orodju. Rokomet igramo na dvorišču, pozimi pa se z njim sploh ne ukvarjamo. Za atletiko telovadnica skoraj ne pride v poštev. Telesna vzgoja na šoli zato nima pravega mesta. Vsi si želimo pa tudi potrebujemo novo šolo. Starši zanjo že plačujejo samoprispevek. Med gradnjo nove telovadnice pa bomo v stari in letos se bodo obljube začele uresničevati, kajti v kratkem bodo začeli kopati temelje.

Upam, da boš uslišal našo željo in nas obiskal vsaj takrat, ko bomo v novi šoli, da si jo boš ogledal in da se bomo o marsičem pogovorili. Sporoči nam, kdaj boš prišel, da ti bomo pripravili pester program, da se boš pri nas tudi zabaval.

DRAGI TOVARIŠ TITO!

Sedaj, ko se bliža tvoj visoki ljubilej, sem sklenila, da ti napišem kratko pismo.

Že v prvem razredu, morda že tudi prej, sem prvič slišala tvoje ime. Sedaj me spremlja povsod, doma in v šoli.

Prižgem radio ali televizijo in slišim tvoje ime, ki ga omenijo povsod tam, kjer je govora o miru, prijateljstvu in enakopravnosti. Boriš se za lepše življenje, zato te imamo vsi radi. Srečni smo, ker nas vodiš ti, dragi tovariš Tito, že toliko časa brez vojn in brez velikega pomanjkanja. Obiskal si že toliko držav, sprejel veliko državnikov iz vseh dežel sveta in vedno si pripravljen vsakomur pomagati.

Tvoja borba za mir in pravice, tvoje delo za našo državo nam daje vzgled, da bi tudi mi, ki šele stopamo v družbeno življenje delali to, kar delaš ti sedaj, da bi ti pomagali in ohranili svobodno državo.

Uspehi tvojega dela so mi znani, saj se kažejo povsod, zato želim, da bi še veliko let zdrav in tako uspešno vodil našo Jugoslavijo.

Janja Bodlaj, 8. b

Dragi Tito,

zdaj, ko ti vsi pišejo čestitke za tvoj osemdeseti rojstni dan, sem tudi jaz, majhen pionir, segel po peresu ter ti napisal pismo. Ne vem, kaj bi ti napisal. Vendar mi srce narekuje črke, besede, stavke. Pravi mi: »Vse najboljše, dragi Tito. Želim ti, da bi doživel še enkrat toliko let.

Da bi še dolgo s krepko roko krmaril našo domovino Jugoslavijo skozi čas, čez vse težave in zapreke, v novo, še lepše življenje. Majhen pionir bi ti dal vse. Sonce bi vzel iz neba in ga dal tebi, zvezde bi sklatil z nebesnega oboka, luno bi ti dal, a kaj, ko jaz, majhen, šibak, tega ne morem. Ti si nas osvobodil okupatoriev. Ti nam kažeš pravo pot v bodočnost, ti nas čuvaš kot lastno oko. Dober si z nami. Zato tisočkrat ti hvala! Zavzemaš se za mir v svetu. Mi ne vemo, kaj je vojna. Toda slutimo, da je vojna nekaj strašnega. Zato jo sovražimo. Hvala ti, da si nas popeljal v mir, kjer lahko živimo, slišimo ptičke, šum svobodnih gozdov, veselo petje srca. V vojni ne bi nikdar doživeli tega. Pred seboj bi videli samo grozo in strah. Zato ti še tisočkrat, še nešteto krat hvala.«

Jure Franko, 6. a

PRVI MAJ — VČASIH IN DANES

Prvi maj je delavski praznik, toda delavci so se morali boriti, da so ga lahko praznovali. Danes ga praznujemo sproščeno in veselo. Kaj jim pomeni delavski praznik in kako so ga praznovali včasih in danes, smo povprašali tovariša Petra Fajfarja tovarišico Katarino Mikičevo in tovarišico Jelko Žagarjevo.

Tovariš Fajfar, kaj vam je pomenil prvi maj in kako ste ga praznovali pred vojno?

Praznovanje prvega maja je bilo med vojno prepovedano. Vendar so delavci praznovali na svojstven način, ker so čutili, da je to res njihov praznik. Prirejali so izlete v naravo. Tudi 1936 leta je društvo Svoboda priredilo izlet na Stovec. Čeprav so jih zasledovali orožniki, jim je uspelo, da so praznovali tako, kot so se namenili. Kljub temu, da so izlete organizirala razna društva, se je poznal vpliv Komunistične partije, ki je znala v svojo organizacijo zajeti najbolj delavne in zavedne ljudi. Med vojno je bilo praznovanje prvega maja povezano z bojem proti okupatorju. Kako ste ga takrat praznovali?

Najslabši pogoji za praznovanja prvega maja so bili leta 1941, ko so okupatorji zavzeli Jugoslavijo. Ljudje niso bili organizirani. Najbolj se spominjam prvega maja 1943. Sklenili smo, da bomo okrasili nemško oglasno desko, kamor so lepili plakate, s katerimi so obveščali ljudi, koga so ustrelili kot talca. Na Brezjah in Tržiču je stala taka tabla na koncu vasi. Potrgali smo plakate, žene so jo okrasile s cvetjem, popisali smo jo pa z različnimi parolami. Ta oglasna deska je bila okrašena toliko časa, dokler ni prišla mimo nemška patrolja. Podobno so naredili tudi v Žirovnici in v Poljčah.

Tudi šolarji in mladinci so imeli razne akcije za prvi maj. Trosili so listke z napisi: »Živel

prvi maj!« Učili so se tudi partizanske pesmi in jih na kakšni ile-galni proslavi tudi peli. Ali nam lahko poveste o praznovanju prvega maja po vojni?

Po vojni so delavci prvi maj praznovali svobodno. Postal je dela prost in tako dobil bolj svečano obeležje. Takoj po vojni smo ga praznovali s paradami, pohodi, svečanimi proslavami, na katerih je sodelovala tudi šolska mladina. Zdaj ga praznuje bolj vsak zase, vendar ni izgubil prvotnega pomena. Še najbolj se čuti ta praznik v tovarnah, med delavci. Vzdušje je tako svečano kot ob nobenem drugem prazniku. Kljub velikim spremembam v življenju je prvi maj še vedno delavski praznik.

Boštjan Kuljič, 4. a
Milena Fornazarič, 4. b
Sergej Rus, 4. b
Uroš Plantan, 4. b
Ivica Perko, 8. a

Katarina Mikič je upokojena. Na obisku pri njej sva želeli zvedeti, kako so praznovali prvi maj pred vojno in neposredno po osvoboditvi. Živahno je pripovedovala:

»Pred vojno smo praznovali prvi maj naskrivaj, kajti žandarji so prepovedovali kakršnekoli proslave. Navadno smo šli za prvega maja na Stovc ali Bistriško planino. Če smo zagledali žandarje, smo se razbežali, kajti kogar so dobili, so pretepli. Pozneje, ko sem z družino stanovala v Trajbahu, nisem več hodila na take izlete.

Po vojni je bilo vse drugače, bolj svečano. Postavili smo mlaje in okrasili okna, mladinci so zakurili kresove, zraven pa smo zapeli. Na prvega maja nas je že na vse zgodaj prebudila budnica. Godbenikom smo priredili majhno zakusko. Kar med hišami smo postavili mize. Bila je zelo prijetno in domače.«

Končala je. Tudi midve ji nisva več zastavljali vprašanj, spoznali pa sva, kaj ji je pomenil prvi maj.

Vlasta Cizel, 7. a
Mija Ankele, 7. b

Za naše glasilo Stezice se mprpravila intervju z gospo Žagarjevo, nekdanjo učiteljico in borbo v NOV. Obiskala sem jo na domu.

»Kako ste praznovali prvi maj kot delavski praznik pred osvoboditvijo?«

Bila sem šolarica v Trstu. Mesto je bilo takrat pod Avstrijo. Naša osnovna šola je imela samo pet razredov, potem pa si si moral najti zaposlitev. Nekega dne sem hodila po mostu. Ko sem prišla v neko ulico, sem videla čakajočo množico. Nisem vedela, kaj čakajo; naenkrat sem zaslišala godbo. Prihajali so delavci z zastavo in peli pesem La bandiera rosa (Rdeča

zastava). Hoteli so v center Trsta. Pričakala jih je policija in jih s pretepom razgnala. To je bilo moje prvo srečanje s prvim majem in tega, kar so počeli delavci, nisem razumela. Zdelo pa se mi je pogumno in lepo, da so se tako postavili pred vsem mestom in se niso bali. Že v času fašistične diktature v Trstu je bilo. Delavci v Ladjedelnicah so zahtevali boljše delovne pogoje in višji zaslužek, zato so stavkali. Bilo je ravno ob prvem maju, ko je bil shod delavcev v predmestju. Iz vseh tovarn so prišli in začeli stavko. Prvič so jih napadli fašisti — skoadre, slovensko akcijski oddelki. To so bile tolpe brezposelnežev, med njimi tudi študentje in dijaki. Oboroženi so bili s palicami, železnimi koli, puškami, oblečeni v cape. Napadli so delavce in začel se je pretep. Ubitih je bilo mnogo delavcev. To je bil prvi javni nastop fašističnih tolp leta 1923.

V stari Jugoslaviji potem nisem imela stika s pripravljanim praznovanja, ker nisem smela učiti, to pa zato ne, ker nisem bila poročena z učiteljem.

Prvi maj v času okupacije je bil žalosten. Nad nami sta bdeli groza in strah pred bodočnostjo. Toda kmalu smo se prebudili iz prvotne otopenosti in začelo se je podtalno delo.

1. maja 1942 je moj sin med Pretnarjevo hišo in nekim kozolcem postavil drog in nanj obesil slovensko zastavo pri belem dnevu vpricho vse nemške okupacije. V trosilnih akcijah za 1. maj je sodelovalo mnogo ilegalcev, ki so metali letake navsezgodaj zjutraj, pa tudi preko dneva, čeprav zunanjih manifestacij ni moglo biti, so akcije dvigale moralo vseh Tržičanov.

Na predvečer 1. maja 1943 smo pred policijsko uro hiteli v Cerkveno ulico. Tam je bila naravnost gneča, ker se je ves Tržič prerival gor in dol. Na Kamniku je gorel velik kres in vriskanje se je slišalo prav v to ulico. Tam so naši partizani proslavljali 1. maj. Nemci so bili nervozni in so nas zganjali domov, nam pa je bilo toplo pri srcu.

Leta 1945 sem doživela 1. maj v partizanih. Tedaj sem bila partizanska učiteljica na osvobojenem ozemlju visoko v gorah nad idrijsko dolino, nekje nad Cerknem in Idrijo okoli 1100 m visoko v neki vasici. Pred menoj je bil za učitelja nekdo, ki so ga imeli vsi domačini in otroci zelo radi. V hajki so Nemci učitelja ujeli, ga odvlekli s seboj in blizu Vojskega mučili in ubili. 1. maja so ga šli domačini iskat in 3. maja pripeljali na domače pokopališče. Tiste 3 dni je snežilo, da je padlo več kot meter snega. Ljudje so morali gaziti sneg in nositi preprosto leseno krsto obešeno na kol. Pot je bilo trajala več kot 8 ur v eno smer. Ker je bilo brezpotje, globok sneg in strmine polne čeri, je bila pot izredno naporna. To je bil najbolj žalosten 1. maj, kar sem jih doživela. Šele leta 1946 sem doživela 1. maj prvič v svobodni Jugoslaviji.

»Kako pa gledate prvi maj v današnjem času?«
»Prvi maj v današnjem času je praznik vseh dosežkov, ki si jih je delavstvo priborilo od tistega krvavega prvega maja v Chichagu, ko je prvič delavska kri oškropila pločnik vele-mesta in s tem ustvarila svoj simbol — rdečo zastavo. Prvi maj je praznik zmage, praznik svobode in simbol poveličevanja dela. Če skozi vse leto delavec ne misli vse to, kar so njegovi predniki dosegli, se tega zave 1. maja. Takrat je vsak ponosen na svojo tovarno, saj je njen solastnik, vsak je ponosen na to, kar z delom ustvarja.«

Breda Lakner, 8. a

PO POLJU NAŠI ŽEBLJI CVETO

Človekovo življenje je polno najrazličnejšega dela: fizičnega in umskega. Vsak človek dela, mora delati. Bori se za življenske osnove in od svojega dela hoče imeti tudi nekaj zase, za svoje lepše življenje. Na svetu je mnogo najrazličnejših poklicev, mnogo različnih ljudi opravlja različna dela. Mnogo ljudi pripomore k lepšemu življenju s svojim umskim delom. Z njihovo pomočjo nastajajo načrti za stanovanjske zgradbe, njih načrte uresničujejo delavci, ki s svojimi rokami naredijo objekte, ki so vsem v ponos. Načrte strokovnjakov pa uresničuje tudi zelo natančni ljudje, izpod njihovih rok nastajajo komplicirani izdelki in naprave, ki so preprostem človeku nerazumljive. S svojim umskim delom pa nam veliko dajo tudi pisatelji, pesniki, inženirji, profesorji, strokovnjaki, ki napišejo mnogo zanimivih del in poučnih ter obveznih knjig. Ljudje premalo cenimo delo preprostih ljudi in premalokrat se vprašamo; kdo nam naredi toliko lepega? Vsako delo pa je veliko vredno, ker terja človeka samega in človeka dela tudi uničuje.

Andreja Demšar, 8. b

PO POLJU NAŠI ŽEBLJI CVETO

Od štirih do ene od štirih do ene, so zarje ru-ene so trate zelene. Stroji enakomerno udarja-jo njihov glas gre daleč daleč v svet. Ob stroju pa stoji človek, ki mu je ta pesem tako vsak-danja, pa vendar tuja in prazna. Delajo, kujejo Iz žarečega železa nastane žebelj. Ob velikih jeklenih pošastih stoji človek kot majhen del vsega velikega, ki ga obdaja. Tam v daljavi je rjava svetloba, iz svetlobe pa prihaja že-lezo. Gleda vanj kot v nekaj kar vidi prvič, čeprav mu prav to železo pije moč leto za letom, dan za dnem... Železo postaja trdo

izklesano kot je trd in izklesan on. Iskre letijo po zraku. Človek bije po železu. Njegove oči pa so prazne. V njih ni leska. Usta so prazna, obraz izbit. Udarja po njemu nemo kot stroj. Iz železa nastaja žebelj, mnogo žebeljev. Njemu pa to ni mar. On vidi žebelje povsod, po polju cveto, v nebo so vkovani in njega samega so vkovali v to žebeljarno, da kuje, da dela žeb-lje, s katerimi bodo oni, ki so bogovi, vkovali v suženstvo še druge še mnogo drugih. V nje-govi glavi se prebujajo misel — slabotna misel. Zakaj vidi le žebelje, zakaj je deležen le nesre-če? So tega krivi žebliji? Vrgel je žebelje, kladi-vo in tekkel, tekkel po polju, kjer so leteli žebliji in lepe rumene rože. Prebudila pa se mu je misel, ena sama misel — svoboda. Nič več ni vkovan, ne kuje nesreče drugim. Konec. Iz sivine je stalo jasno pomladno jutro in žebliji so izginili, zacvetele pa so rože, lepe rumene rože.

Zdenka Valjavec, 8. b

MOJ VRSTNIK MED VOJNO

Sam, ki živim v miru in svobodi, si težko pred-stavljam, kako bedno so živeli otroci mojih let v času vojne. To življenje spoznavam iz raznih knjig in pripovedovanja svojih staršev, ki so okusili vso grozoto vojne.

Koliko dečkov in deklic je spoznalo okupa-torjevo krutost na ta ali oni način! Mnoge izmed njih so pregnali iz svojih domov in jih preselili v tujino. Zapustiti so morali vse, kar kar jim je bilo drago in s culo v roki so morali oditi v neznano. Po raznih taboriščih so živeli zelo težko.

Že mladi so okusili trdo delo, da so si prislu-žili skorjico kruha. Kolikokrat so bili tepeni, mučeni ali drugače preganjani. Kako radi bi se še igrali, saj so bili še otroci. Mnogo teh otrok je od lakote, mraza ali boleznih umrlo in njihova trupla počivajo v tuji zemlji.

Tudi tisti, ki so ostali doma, so dosti prestali. Niso imeli dosti hrane, ne obleke n obutve. Najhuje pa je bilo, da niso imeli slovenskih šol in so se morali učiti v tujem jeziku. Dosti-krat pa berem o junaških dvanajstletnikih, ki so na svoj način pomagali partizanom. Nosili so jim hrano, obleko in razna sporočila. Več-krat so se s težavo prebijali mimo okupatorja, toda vedeli so, da morajo svojo nalogo izvršiti. Dosti teh mladih kurirjev je izgubila življenja in njihova kri je poškopila slovensko zemljo. Tudi ti so pripomogli, da danes živimo lepo, brezskrbno življenje.

Ob misli na svoje vrstnike med vojno, ob-ljubljam, da bom znal življenje ceniti, da se bom pridno učil, ker mi je dana vsa možnost, da nekoč postanem pravi mož.

Tomaž Madjar, 5. b

Domlad je prišla.
Ptice se vračajo iz južnih krajev.
Delajo si gnezda. Ptice imam
rada, ker lepa pečejo.
Jelka Jelovčan 1.2 razred.

6. aprila 1941 so našo državo napadle fašistične sile. Naši pogumni možje in fantje so se kmalu začeli zbirati v gozdovih. Seveda pa ni manjkalo tudi žena in otrok.

Za partizane so zbirali orožje, obleko, hrano in zdravila. Nekateri so postali tudi kurirji in so partizanom prenašali pošto. Tisti, ko so živeli v mestih, so pisali letake z različnimi gesli in jih trosili po cestah, lepili po zidovih in risali na zidove rdeče peterokrake zvezde. S

tem so jezili fašiste. Mnogi izmed njih, posebno malo starejši, so odhajali tudi v gozdove in se tam skupno s svojimi očeti borili proti sovražniku. Tako jih je mnogo izmed njih padlo za svobodo.

Moji vrstniki so bili med vojno res zelo pogumni in so žrtvovali svoja življenja zato, da je nam lepše.

Anki Šober, 5. b

Premišljeval sem, kam naj grem. Odločil sem se, da pojdem k dedu, da mi bo povedal kakšno zgodbo iz vojnih dni.

Ko sem prišel na njegov dom, me je bil zelo vesel. Prosil sem ga, naj mi pove kako zgodbo. Malo je premišljeval, potem pa je dejal: »V neki vasi je živel majhen, toda pogumen fant. Imel je 12 let. Ime mu je bilo Iztok. Nekega dne so v vas pridrveli Nemci in pobili skoraj vse vaščane. Ubili so tudi Iztokove starše. Zbežal je v gozd. Tam je našel našo četo. Povedal je, kako so Nemci pobijali. Prosil nas je, če lahko postane kurir. Sprejeli smo ga. Minilo je leto dni. Iztok nam je prinašal važna poročila. Nekega sončnega dne se je napotil v vas, da bi izvedel, kje se skrivajo Nemci. Ko je prišel v vas, se je napotil v nemško postojanko. Ko se je vračal s pošto proti naši četi, so ga zapazili Nemci. Začeli so streljati proti njemu. Iztok se ni zmenil. Naenkrat je začutil v prsih hudo bolečino. Zgrudil se je in obležal hudo ranjen. Zaslišali smo strele in hitro stekli proti vasi. Zagledali smo Iztoka. Nemci so se nam bližali. Bolničarke so Iztoku nudile prvo pomoč. Mi pa smo se borili z Nemci. Ko je bil boj končan, smo zvedeli, da je Iztok mrtev. S solzami v očeh smo ga pokopali.«
Ko je ded končal zgodbo, mu je iz oči pritekla solza. Poslovil sem se in odšel domov. Doma dolgo časa nisem mogel zaspati, ker sem premišljeval o hrabrem kurirju.

Andrej Bešter, 5. c

V neki vasici je živel deček Andrej. Nedaleč od vasi so bili pašniki. Tam je pasel Andrej živino.

Nekega dne, ko je deček spet pasel, so prišli Nemci. Ker je bil Andrej star komaj devet let, je mislil da so partizani. Zato se je začel z njimi prijazno pogovarjati. A oni mu niso odgovorili. Zato je utihnil. Neki Nемеc ga je prijel za roko. Deček se je branil. Odpeljali so ga na pot, kjer je stal velik tovrnjak, v tovrnjaku pa so od strahu jokali otroci. Z drugimi so ga odpeljali v taborišče. Tam je Andrej vse dni jokal, ker je pogrešal dom, mater, očeta in svojo leto staro sestrico. Tudi topli so ga. Toplji pa niso samo njega, temveč vse otroke.

Dobili so malo hrane. Samo pol koščka kruha. Tako rad je imel kruh! Pa tudi ležati ni mogel, saj je moral počivati na tleh, na prsti. Postal je šibak. Po nekaj mesecih je umrl. Daroval je življenje. To je zvedela tudi Andrejeva mati. Bilo ji je hudo, ker je izgubila dobrega sinčka Andrejčka.

Irenna Zupan, 5. a

Domovina je naš rodni kraj. Zanj se borimo, jo branimo, To pa zahteva mnogo žrtev. Veliko

borcev je padlo, med njimi pa mnogo kurirjev. Četa se pomika po gozdu. Prišla je do gorske vasi. Komandant Janez ukaže počitek in nekaj partizanov pošlje na stražo. K sebi pokliče kurirja Srno. Naroči mu naj nese pismo do XIV. brigade. Na poti mora skozi mnogo zased in čistin. Ko stopa previdno po travniku, mu zabrnijo nad glavo sovražna letala. Piloti ga opazijo, zato začno nanj streljati. Izkušeni kurir se hitro umakne v gozd. Dalje hodi ob robu gozda, kjer je bolj varno. Pride v brigado in izroči pismo.

V vasi, kjer počivajo partizani, so sedaj Nemci, partizani pa so se pravočasno umaknili v gozd. Ko se kurir približa vasi, ga Nemci opazijo in zadene ga sovražna krogla. Mladi kurir je daroval življenje za svobodo. Veliko partizanov je darovalo življenje, da mi živimo lepo in brezskrbno.

Kdor je za domovino umrl, je živel dovolj.

Marta Štalec, 5. c

6. aprila 1941. leta je čez meje naše države korakal sovražnik. Začel je pobijati nedolžne ljudi. Može so takoj zapustili domove, pograbili orožje in odšli v gozdove. Otroci so začutili sovrašтво do okupatorja. Začeli so izvrševati drzne akcije. Uspehi in zmage so jim dajali pogum. Zavedali so se, da bodo vse potrebne reči zbrali in jih poslali partizanom. Nekaj pionirjev se je pridružilo partizanom. Ti so jim zaupali veliko in važno nalogo. Postal so kurirji. Prenašali so pošto od postojanke do postojanke. Tudi v trenutkih, ko so jih sovražniki ujeli in spraševali, mladi kurirji niso ničesar izdali. Rajše so trpeli, ali pa celo umrli.

Majda Radon, 5. b

Moj vrstnik med vojno je bil dvanajstletni kurirček. Italijanski fašisti so mu že leta 1941 požgali dom in odpeljali očeta in mater v zapor. Nekaj časa je živel pri teti. Potem pa je odšel v partizane. Postal je kurir. Dolgim potem in neprespanim nočem se je težko privajal. Hodil je po grapah, po gozdovih in vaseh, od brigade do brigade. Hodil je peš in nosil pošto ter sporočila. Italijani so mu bili včasih že za petami, vendar jim je utekel. Še celo, ko so ga ranili v roko, jim je utekel. Svobodo je dočakal star šestnajst let.

Viktor Papler, 5. c

Moj vrstnik je doživljal drugačne čase, kot jih preživljam sedaj jaz. Doživel je hude dni vojne.

Že v prvih dneh vojne je odšel v partizane. Bil je izpostavljen mrazu, vetru in vročini. Postal je kurir. Hodil je po skrivnih poteh

ter prenašal pošto od čete do čete, od brigade do brigade, od bataljona do bataljona. Izkazal se je kot dober kurir in zato so mu zaupali tudi najvažnejša pisma.

Neko pismo je moral prinesiti iz ene v drugo brigado. Odpravil se je ponoči. Hodil je po skrivnih stezah. Danilo se je že, ko je prispel do brigade in izročil pismo. Bil je vesel, da je srečno prinesel pismo in z njim zelo važno sporočilo. Takoj se je odpravil nazaj. To pot pa ni imel sreče. Že kmalu je padel v nemško zasedo. Nemcev je bilo mnogo, ni mogel zbežati. Saj ni niti poskušal. K njemu je pristopilo nekaj Nemcev. Vedeli so, da je partizanski kurir. Začeli so ga preiskovati. Ničesar niso našli. Spoznali so, da je pismo že oddal. Hoteli so zvedeti, kaj je v njem pisalo.

Fantič ni hotel ničesar izdati. Dejal je sam sebi: «Bolje, da umrem jaz, kot pa na stotine partizanov.» Nemci so ga neusmiljeno ubili. Ne vemo, kaj je vojna. Vedo le tisti, ki so jo doživeli. Mi se jo predstavljamo mnogo miljejšo, kot je v resnici.

PRAV PO PRSTIH PRIŠLA JE V DEŽELO POMLAD

Sonce je pregnalo zimo. V deželo je prišla pomlad, ki sem se jo zelo razveselil.

Snega ni več. Po travnikih so že prve spomladanske cvetlice. Spremenili so so ljudje živali in tudi rastline. Nekatero drevje je dobilo že prve liste. Trava je ozelenela. Ptičke ne zebe in tudi hrane imajo zadosti. Tudi eno kačo sem videl na soncu. Ljudje so odložili težke plašče in se malo slekli, da jim ni prevroče. Ljudje imajo odprta okna. Na

gorah je še malo snega, ki bo kmalu skopnel, če bo še naprej sonce.

Pomladi se vsi veselimo, ker je lepa in sije sonce. Kmalu bodo rastle gobe in bomo lahko lovili ribe.

Ivnik Matjaž, 3. a

Začela se je pomlad. Sonce je začelo prijetno greti. Na drevesih so že popki in tudi vrtovi so že prekopani. Travniki postajajo zeleni. Trobentice, žafran in druge cvetlice že cvetijo. Ob nedeljah na cestah postajajo velike kolone avtomobilov. Ljudje prirejajo piknike in se veseli vračajo domov. Kmetje čistijo gozdove in travnike. Na polju traktorji orjejo in se pripravljajo na saditev krompirja in koruze. Mi otroci veselo poskakujemo po travnikih, nabiramo trobentice, jetrnike in druge cvetlice ter hodimo na sprehode v naravo. Dan je že precej daljši in ko pridemo iz šole, nam še ostane dovolj časa za razne igre.

Barbka Kopač, 3. b

Začutila sem pomlad takrat, ko so začeli peti ptički. Posebno pa zato, ker že bolj sije sonce, sneg pa je skopnel. Začele so cveteti prve spomladanske cvetice. Zato ker so začele letati čebele in ose. In tudi zato, ker zelenijo drevesa, ptice selivke pa se vračajo iz toplih krajev.

Bojana Kališnik, 1. a

Spomladi se vrnejo domov ptice selivke. Zelo dolgo pot so morale preleteti do doma. Uboga ptička, če je razdrto njeno gnezdece. Vsa otru-

Prvi maj 1936 na Stovcu

jena si mora začeti graditi novega. Vrnile se bodo lastovke, kukavice, štorcklje, škorcji in divje gosi.

Marta Smolej, 1. b

Zopet se je pričela pomlad. Kmetje so začeli na polju delati. Najprej pognojijo zemljo. Zemljo gnojijo s hlevskim in umetnim gnojem. Nato morajo zemljo preorati in pobranati. Potem sejejo razne pridelke. To so: pšenica, ječmen, ajda, detelja itd. Sadijo pa: krompir, koruzo, fižol, zelje in česen. Da dobro raste morajo zemljo okopovati in odstranjevati plevel.

Janez Mandelj, 2. a

Sneg je začel močno kopneti. Ko smo šli v šolo so bile ceste že bolj suhe. Sonce nam je začelo bolj toplo sijati. Slekli smo zimsko obleko in obutev. Zacvetele so prve spomladanske cvetice. Šli smo v gozd in nabral sem velik šopek teloha.

Pa tudi ptičke sem slišal peti. Šli smo s tovarišico na sprehod in videli, kako je trava ozelenela. Na drevju so začeli poganjati zeleni lističi. Otroci se veselo igramo na soncu.

Erik Primožič, 1. a

KADAR DEŽUJE

Preden dežuje je vse pusto. Ceste so skoraj prazne. Čez nebo se privlečejo črni oblaki in skrijejo sonce v svoje črno siva oblačila. Ko začno padati na tla prve kapljice, si prično šepetati. Kako je bilo še včasih, ko smo se prvič spremenile v kapljice. Sedaj pa zopet padamo na tla. Ko je pričelo še močnejše deževati in so kaplje začele trkati po šipi, se mi je zazdelo, da me prosijo in mi šepetajo, naj jim odpremo okno, da se bodo malo pogrele, ker je zunaj tako pusto in mrzlo.

Marjeta Valjavec, 4. a

ŠOLSKI SPREHOD

Včeraj smo šli na sprehod. Krenili smo po Trgu svobode proti Ravnam. Med potjo smo si ogledali spremembe v naravi. Drevje brsti, trava zeleni, ptičke veselo pojo. Natrgali smo tudi leskovih vejic in trobentic. Opazovali smo tudi druge cvetlice. Ponekod so že očistili drevesa, pognojili vrtove in prekopali zemljo. Naužili smo se svežega zraka in prijetno razpoloženi odšli domov.

Darja Krištufek, 1. b

V GOZDU

Nekoč sem šla z očkom v gozd. Pri nekem drevesu sem videla skalo. Nekaj časa sem stala pri njej, potem pa sem kar naenkrat zagledala palčke, ki hodijo iz skale. Stekla sem k očku, očka je šel gledat in je rekel, da se mi to samo zdi. Jaz pa sem ga hotela prepričati in sva dvignila sk-alo.

Pod njo sem videla veliko mravljišče. Ampak mravlje iz tega mravljišča so imele na glavi, čisto zares palčkove kape! Jaz sem bila zelo vesela, da sem odkrila tako lepo gozdno pravljico. Po poti pa mi je očka rekel, da je to samo moja preljuba domišljija.

Škoda, da odrasli ne vidijo mravelj s palčkomi kapami.

Maja Zagorc, 3. b

MOJA SOBA

V sobi, kjer spim sta dve postelji. V eni sem jaz, v drugi je mamica. Zraven postelji sta dve nočni omarici. Nad posteljo je slika veslačev. Zraven postelje je fotelj, kamor zvečer odložim obleko. Ob steni je omara, kjer so spravljene obleke in perilo. Na drugi strani je ogledalo. Pod ogledalom je majhna omarica, kjer so zloženi robčki in toaletne potrebščine. Soba ima veliko okno z belimi zavesami. V nasprotnem kotu stoji peč.

Simona Kurnik, 2. a

MOJ PRVI IZLET V PULO

18. marca smo se z očkom in mamico odpeljali na morje. Srečno smo se pripeljali na Reko. Tam sem videla veliko tovornih in lepih ladij. Peljali smo se skozi Opatijo, Lovran in Medvejo. Bil je čunovit pogled, vse je bilo v cvetju. Ob 12. uri smo prispeli v Pulo. V Puli mi je očka pokazal znamenito zgodovinsko areno. Pula je bilo vedno važno obmorsko mesto. Nato smo nadaljevali vožnjo proti Vrsarju. V tem mestu imam teto, strica in sestrično. Tam smo prespali. Tudi v Poreču je bilo vse v cvetju. Ko smo prispeli v Koper, smo si ogledali пристanišče. Tam sta bili zasidrani dve veliki preokoceanski ladji. Meni sta se zdeli zelo veliki. Bil je krasen, topel sončen dan. Zelo smo bili veseli, ko smo srečni prispeli domov. Meni bo ostal ta izlet še dolgo v spominu.

Majda Zupan, 3. b

KURNIKOVA HIŠA

Kurnikova hiša stoji na levem bregu Tržiške Bistrice ob Cankarjevi sesti. Hiša je majhna. Pritličje je leseno in obmetano z malto. Vrata so obokana. Na vratih je tolkalo. Okna so majhna. Da nebi v hišo kdo vdrl, so na oknih križi. V kuhinji imajo ognjišče. Z burklami

zagrabijo lonec in ga postavijo v odprtino na ognjišču. Prvo nadstropje je leseno. Balkon je lesen in lepo izrezljan. Poleti so na balkonu nageljni in rožmarinn. Streha je narejena iz lesenih plošč.

Kurnikove hiše ne podrejo zato, ker ohranja na stare čase.

Jože Škropeta, 3. a

MOJA MAMICA KUHA KOSILO

Zelo zgodaj zjutraj sem vstala in naredila naloge. Čez nekaj časa sem se ustavila in zamišljeno gledala, kako mamica kuha mleko. Kmalu je šla na balkon in obesila perilo. Prej mi je še naročila, da naj popazim na mleko. Naprej sem pisala nalogo. Naenkrat sem zaslišala šum. Pogledala sem in videla, da je mleko steklo na ploščo. Brž sem poklicala mamico. Prišla je v kuhinjo in zagledala mleko, ki je steklo na tla. V skledi je ostalo le še malo mleka. Zelo me je okregala. Šla je v kopalnico. Premišljevala sem, kako bi šla ven. A na mami sem bila zelo huda. Pripravila je mleko, droptine, jajca in ostalo. Iz hladilnika je vzela piščanca. Vsak kos je lepo zrezala. Ker nož ni bil nabrušen je bila jezna. Potem ga je nabrusila sama. Najprej je meso pomohila v moko, potem v jajce in še v droptine. V kozici je bilo olje. Ko je dala meso v olje je špricnilo in mami se je opekla. Hitro sem šla po obveze in mamici zavezala prst. Potem

nalila juho. Ko smo pojedli juho je dala je nadaljevala s pripravljanjem kosila. Naredila je še juho. Krožnike je dala na mizo in krompir in meso. Kmalu smo pojedli in mati je začela pomivati posodo. Potem jo je še pobrisala. Zvečer, ko je bil film ga je gledala. Zelo utrujena je šla spat ob osmih. Ugotovila sem, da mami naredi na dan mnogo, mnogo korakov.

Darja Meglič, 3. a

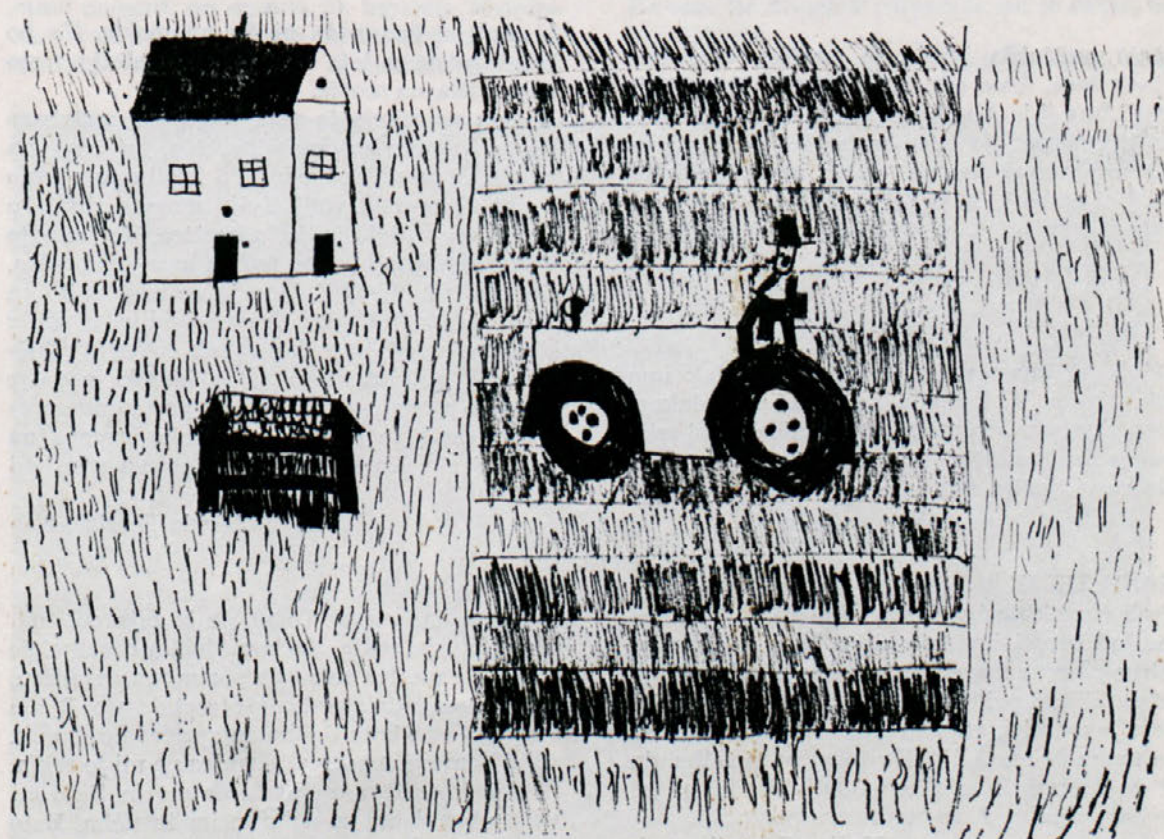
BIL SEM KAZNOVAN

Kaznovan sem bil v nedeljo zvečer. Ko sem prišel v kuhinjo, je bilo toplo. Slekem sem se in legel v posteljo. V postelji sva se z bratcem tepla, da sva vse razmetala. Mama naju je zaslišala in prišla v sobo. Ko sva jo videla, sva se ulegla. Mama naju je natepla in šla v kuhinjo. Zjutraj pa je povedala očetu in rekla, da ne bom šel nič ven.

Obljubil sem očku, da nikoli več ne bom skakal po postelji. Ves dan sem moral biti v kuhinji z bratom. Drugi dan pa sem lahko že šel malo ven.

Rasko Kovačević

Kaznovana sem bila včeraj. Sestrici sem vzela meso in ga pojedla. Ona se je začela jokati in prihitela je mamica. Sestrica ji je povedala, da sem ji vzela meso. Zato me je mamica pokukala za lase. Začela sem se jokati.

NARISAL MATEJ GRUM — MALA ŠOLA

Obljubila sem sestrici, da ji ne bom nikoli več kaj vzela. Potem sva bili prijateljici in sva se šli igrat in sankat.

Damjana Šarabon, 3. a

MOJA NAJLJUBŠA IGRAČA

Moja najljubša igrača je punčka. Igram se najraje z njo. Naredila sem ji že več oblekic. Punčko tudi umijem in lepo počešem. Seveda mora punčka sedaj tudi počivati, ker hodim v šolo. Tam sem se naučila že marsikaj novega. Tudi čitam zelo rada. Med počitnicami se bom zopet igrala.

Nevenka Štalec, 1. a

Najbolj so mi všeč avtomobili. Igram se z njimi, kadar imam čas. Imam trinajst avtomobilov. Nekaj mi jih je prinesel dedek Mraz, nekaj pa mi jih je prinesel očka.

Matjaš Zagorc, 1. a

Moja najljubša igrača je zdravniška torba. Zmeraj se igram z njo, če imam čas. Imam aparat za poslušanje srčka, brizgalko za injekcije, gazo, zdravila, klešče za zobe, ogledalo za gledati zobe in termometer.

Alenka Zagorc, 1. a

Moja najljubša igrača je punčka. Ona ima rjave lase, črne oči. Ali uganete, kako ji je ime? Ime ji je Alenka. Stara je 4. leta. Zvečer, ko grem spat, jo vzamem s seboj v posteljo. Zjutraj me čaka na stolu poleg postelje. Najbrž se boji, da bi jo ponoči poležala, zato raje počiva na stolu. Taka je moja punčka.

Jelka Jelovčan, 1. a

Od igrač imam najrajši vlak. Moj vlak ima tri vagona. Vlak imam za igranje. Z vlakom lepo ravnam. Vlak teče po tračnicah. Vsi trije vagoni so potniški. Moj vlak je na baterije. Ko ga vključim sem zelo vesel.

NAŠE ŽELJE

Vsak človek nosi v srcu veliko želja. Tudi mi majhni otroci imamo veliko želja. Veliko od teh se nam ne more izpolniti. Moja velika želja je, da bi bila pridna učenka. S tem bi naredila veselje mami, atki in tudi tovarišici. Zraven pa imam še eno željo. Že dolgo pa si želim, da bi mi mamica kupila kolo. Obljubila mi ga je, če bom pridna. Zato se moram potruditi.

Nuška Srečnik, 2. b

Že dolgo časa si želim, da bi se peljala z vlakom. Večkrat sem videla, kako drvi vlak ob cesti. neznano. Še nikoli nisem videla vlaka v notranjosti. Zamislila sem si, da se peljem v njem. Vstopila bi v vagon in sedla k oknu. Opazovala bi pokrajino, ki mi hitro izginja izpred oči. Peljala bi se daleč, morda celo v mesto Stuttgart, kjer imam strica in teto. Z veseljem bi mu povedala, da sem se pripeljala z vlakom. Morda se mi bodo te želje izpolnile.

Majda Fekonja, 2. b

Najbolj si želim, da bi imela odlično spričevalo in da bi se dobro učila, rada pa bi videla, da bi mamica ozdravela, da bi bili srečni vsi skupaj, kar nas je. Želim si tudi, da bi imeli vsi ljudje vsega dosti, da ne bi bil nihče lačen. Najbolj pa si želim, da bi bile čim prej počitnice.

Mojca Gros, 2. b

Najbolj si želim papigo. Očka mi jo je obljubil. Če mi jo bo res kupil, jo bom dal na steno. Splah pan so mi vsi ptiči pri srcu. Papigo mi je obljubil gospod Joža iz Bistrice. Rad bi jo čimprej dobil. Naučil bi jo govoriti več besed, da se bova lahko pogovarjala, ko bom sam doma.

Štefan Trstenjak, 2. b

Najbolj si želim, da bi šla na morje. Ko bo konec šolskega leta bo nastopilo poletje. Nato bom odšla na morje.

Voznja na morje je zelo dolga. Na cestah so dolge kolone avtomobilov. Ko pridemo na morje, si uredimo sobo. Po kosilu se gremo kopat. V morski vodi živijo morske ribe. Po morju pa plujejo ladje in barčice. Večje ladje vozijo ljudi na izlet po morju in v pristanišča. Če nastane vihar, je morje zelo valovito in se zaganja v obalo. Zvečer hodijo ribiči z ribiškimi ladjami loviti ribe. Luči ribiških ladij se vidijo zelo daleč. Morska voda je zelo topla in slana. Po večerji gremo na sprehod. Včasih se s sestrico Alenko gugava na gugalnicah. Ko se nagugava, greva utrujeni spat.

Majda Bradač, 2. b

Želim si eno stvar. To je, da bi bila odlična. Mama mi je rekla, da bom dobila drsalke, če bom odlična. Ko sem bila pozimi na drsališču, sem samo gledala, kako se otroci drsajo. Rekla sem si, če ne bom dobila za spričevalo drsalk, si jih bom sama kupila. Mamica pa mi je rekla, če ne bom odlična, ne grem na morje. Zato mi vedno pravi naj se učim, učim in učim. Zato mislim, da bom popravila spričevalo na od-

lično. Potem pa mi mora mama dati kar takoj drsalke. Pa tudi na morje bom lahko šla. Samo, če bom odlična. Potrudila se bom, da bom odlična. Zato se bom učila in učila. Tako bom tudi jaz vsaj nekaj znala. Pa bom čisto sigurno odlična. Moram biti odlična, da mi ne bodo ušle drsalke, pa tudi morje mi ne sme uiti.

Andreja Slatnar, 2. b

MOJA SESTRICA

Moji sestrici je ime Ljubica. Stara je sedemnajst let. Je srednje velika, ima plave oči in dolge kostanjeve lase. Imam jo zelo rada. Je zelo dobra vedno mi kaj da, pa tudi pomaga, če kaj ne znam ali ne morem. Moja sestra ne hodi več v šolo. Dela v tovarni Peko. Zjutraj zelo zgodaj vstane. Hodi tudi k folklorni skupini Karavanke. Zna igrati na klavir in lepo poje. Pomaga mamici pri delu. Kadar sva sami doma, se lepo razumeva. Zato jo imam zelo rada.

Lilijana Kutin, 2. b

MOJA MAMICA

Vsak otrok ima mamico. Tudi jaz imam mamico. Moja mamica je velika. Ima svetle lase. Ima sive oči. Vsak dan se trudi z mano. Hodi v službo. Zelo me ima rada. Mamice ne dam nikomur za noben denar. Svoje mamice moramo ubogati, ne smemo jih izgubiti. Mamice nam vse dajo in kupijo. Mamicam ne bomo nikoli povrnili vsega. Mojca Kalan, 2. b

PRI ZDRAVNIKU

Zjutraj, ko sem se zbudil, me je bolel zob. Popoldne sem odšel k zdravniku. Ko sem prišel v čakalnico, sem sedel na stol. Ko je prišla v čakalnico medicinska sestra, sem ji dal zdravstveno izkaznico. Čez nekaj časa sem prišel na vrsto. Prišel sem v ambulanto. Nato je v sobo prišla zobozdravnica. Vprašala me je, kateri zob me boli. Povedal sem ji, Ko mi je vrtala zob, mi je šlo na jok. Nato mi je dala plombo. Povedala mi je, kdaj moram spet priti. Nato sem odšel domov. Doma nekaj časa nisem smel jesti. Drugi dan me zob ni več bolel.

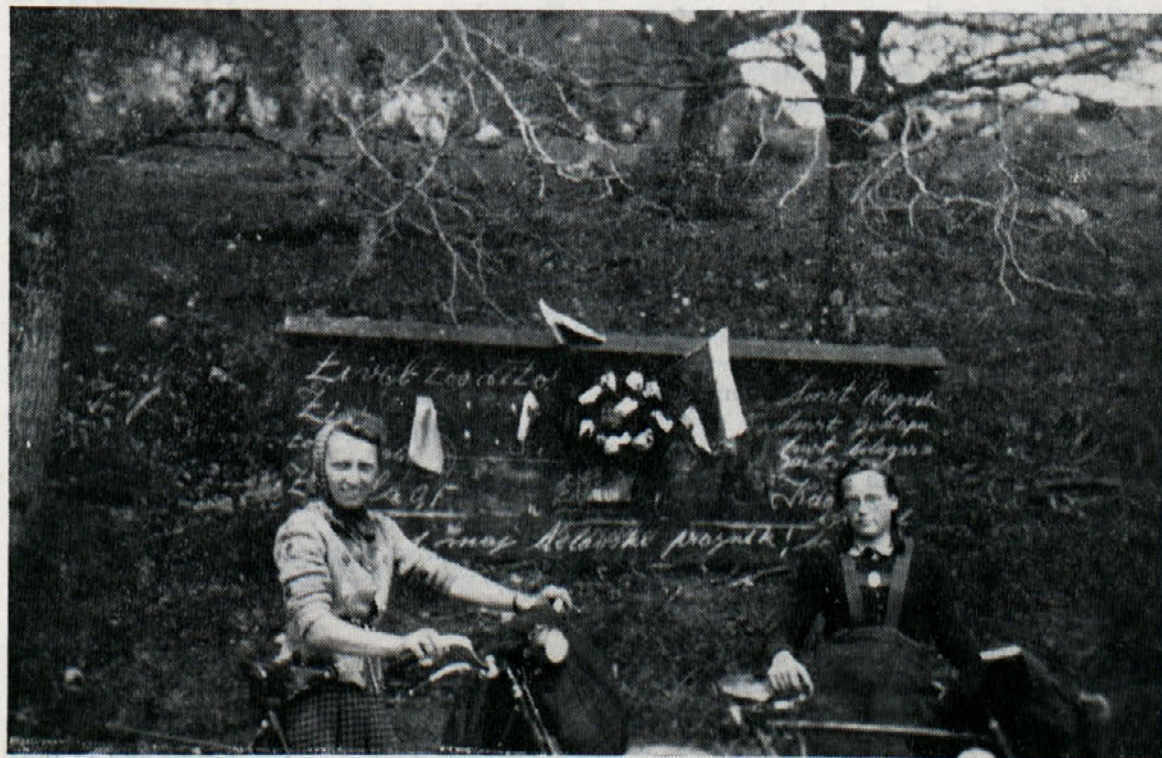
Jure Mejač, 3. b

Ko sem se neko jutro zbudila, sem bila vsa zabuhla. Vedela sem, da imam mums. Mamica me je takoj peljala k zdravniku.

Šli sva po hodniku in prišli v čakalnico. Nekaj časa sva čakali, potem je prišla medicinska sestra, vzela mi je zdravniško izkaznico in jo nesla v sprejemno sobo. Potem je zopet prišla in šla v posebno sobo po kartoteko. Kmalu nato me je poklicala. V sprejemni sobi je v kartoteko nekaj napisala. Potem mi jo je dala, šla sem v ambulanto.

Zdravnica mi je napisala recept za zdravila. Doma sem redno jedla zdravila, pila čaj in ležala v postelji. Zdravila so mi zelo koristila. Ko sem šla drugič k zdravnici, mi je rekla, da sem zdrava.

Andreja Gros, 3. b

Imela sem bolezen, ki sem jo težko prenašala. Zvečer, ko sem šla spat, me je zelo bolelo, nato sem morala drugo jutro k zdravniku v zdravstveni dom. Ko sva prišli z mamico pred zdravstveni dom, sem se začela že bati, da ne bi dobila injekcijo. Prišli sva v čakalnico in sva čakali nekaj časa. Nato je prišla medicinska sestra pobirat knjižice. Kmalu po tem je prišla zopet. Poklicala naju je in šli sva v sprejemno sobo. Tam sem dobila kartoteko. Prišli sva v sobo, kjer je bil zdravnik in me je poklical bliže. Nato me je pogledal in naročil zdravila ter rekel, da moram teden dni ležati v postelji. Nato sem dobila injekcijo. Dala sem kartoteko nazaj. Nato sva z mamico odšli domov.

Jana Primožič, 3. b

Nekoč me je bolel zob. Mami je rekla, naj grem naslednji dan k zobozdravniku. Res sem šel po šoli v zdravstveni dom. V čakalnici je bilo že nekaj ljudi. Na vrsto sem prišel kmalu.

Zobozdravnik mi je rekel, da bo zob izdrl. Malo sem se zbal. Ko je zobozdravnik zob izdrl, mi je dal vato, da sem jo dal na luknjo. Potem sem šel domov. Doma pa sem škrbino spral s kamelicami.

Zdravniki so zelo koristni. Pomagajo nam, da hitreje ozdravimo. Če ne bi bilo zdravnikov, bi marsikdo umrl.

Marko Ručigaj, 3. a

Gora, visoka gora v pomladnem soncu

Ves dolgočasen sedim ob oknu in gledam skozenj. Naloga je končana, torba pripravljena, znam, kakor znam. Kaj pa sedaj? Na sprehod, snega ni več. Kaj tukaj pasem lenobo? Hajdi v pomladno sonce!

Ves oživiljen stopam med obdelanimi vrtički po mehki rosnih travah. Tam blizu ceste stoji drevo. Kar nanj bom splezal. Sopeč se vzpenjam po spolzkih vejah in odgrinjam veje z novim listjem. Kmalu sedim v rogovili na vrhu drevesa. Ozrem se po sadovnjaku in opazujem češnje, ki so se odele v belo, malo vijoličasto cvetje. Tam pod grmom rastejo že spominčice! Pomlad je že pregnala mrzlo zimo. Vendar je po gorah še sneg. Glej, Storžič! Vrh je še vedno odet v belo, tajajočo odejo. Kmalu bodo tam samo še mokre in spolzke skale ter dišeči zeleni gozdovi, kakršni so že v nižini. Sneg okoli vrha se mu sveti v skoraj zlatem blesku, ki ga oddaja sonce. Kako je lepo! Saj bomo v prvomajskih praznikih verjetno obiskali gore. Morebiti še celo Storžič. Kdo ve? Da, lepo je tam. Kako se razlikuje Storžič, ves bleščeč se v soncu, od tistega blatnega gradbišča ali mesta, nabitega z dimom in sajami.

Rad imam naravo in upam, da bom prvomajске praznike preživel v gorah in opazoval tajačo se sneg, ki se blešči v kristalnih pod toplim soncem, ter zeleneče gozdove.

Andraž Legat, 6. c

V prvem jutranjem soncu se ozrem skozi okno. Pred menoj se dviga gora, v vsej svoji naravni lepoti, kot bi bila posuta s samimi dragimi kamni. Gledam jo. Zdi se mi, da je prelepa vila, ki je oblečena v najrazkošnejša oblačila. Predstavljam si, da vidim samo njeno telo, ogrnjeno v svetlikajoče ogrinjalo, glava pa se izgublja med oblaki in v soju sončnih žarkov.

Stala je vedno na istem mestu in krasila naravo. Bila je kot vladarica celega sveta.

V mislih se pogovarjam z njo. Sprašujem jo, kaj vse vidi pod oblaki in od kod vsa njena lepota. Zdi se mi, ko da slišim njen nejasen odgovor.

Zaprem oči in razmišljam o sebi, ki sem čisto navaden človek, kakršne srečavaš vsak dan, vsako uro, na ulicah, ko hitijo po svojih opravkih. A jaz bi bila rada gora, lepa, kot je ta, ki stoji pred mano.

Iz tega lepega sna me prebudi brat, ki potihoma odpre vrata in z radovednostjo, ali še spim, pogleda v sobo.

Vida Pavšek, 6. c

MOJE GREDE

Zima se je poslovila od nas. Prišla je pomlad. Ta prelepa pomlad, vsa zelena, vsa razcvetela, polna radosti, začudenja in hrepenenja . . . Pomlad ljubimo vsi. Cvetica, ki jo moraš pozimi kupiti, lahko spomladi posadiš na grede. Tudi zelenjavo moramo kupiti. A zakaj to? Ali ni bolj preprosto, če imaš svojo gredo?

Tako je. Tudi jaz imam svoje grede. Ko pride čas, vsi vozijo gnoj, sadijo in grabijo. Takrat je na vrtu vse črno in vmes zelene pike. Te zelene pike so solata. Moj vrt je večinoma posajen z rožami. Mati me nikoli ne priganja, naj ga očistim ali kaj podobnega. Ne, to je moje delo. Grede z rožami so zmeraj snažne. Na vrtu se včasih tudi učim. Mir, vonj in brenčanje čebel, muh in komarjev je res pravi užitek. Res, v miru se lahko učiš. Sedaj na mojih gredah raste samo nekaj rož, med njimi so: mačehe, tulipani in cinije. Včasih jih mama natrga tudi za vazo. Ko poleti cveti še več rož, bo na mojih gredah zelo lepo.

Boža Švab, 6. c

Na našem vrtu je mnogo gredic. Ena med njimi je moja. Vedno jo lepo uredim in tako

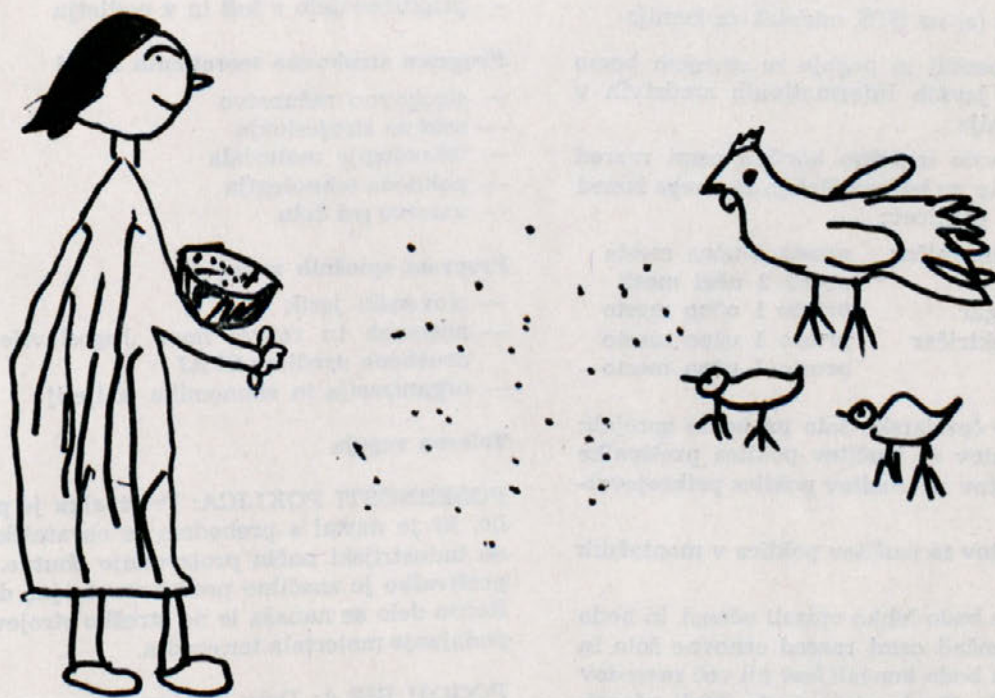
ni prav nič drugačna od drugih. Le, ko odidem na počitnice, zanjo skrbi mamica.

Na njej vsako spomlad posadim cvetice, redkvice, ki jo imam zelo rad, prav tako pa tudi korenje in jagode, ki so posajene okoli gredice. Gredica je ograjena s kamni. Po sredi leži lesena deska, po kateri lahko hodim, ko zalivam izsušeno prst. To pomlad sem na prvih cveticah opazil že marsikatero pikapolonco, ki se je sprehajala po cvetovih.

Sedaj je pomlad. Povsod vidim na vrtovih

mного ljudi, ki sadijo zelenjavo, cvetje in majhne vrtno sadeže. Jaz teh skrbi nimam več, ker sem že takoj, ko se je sneg stopil vse to uredil in zdaj že hodim gledat prve cvetice. Svoje pridelke vedno najrajši jem. Svoje cvetje pa vedno podarim materi, ki ga potem doma da v vazo. Ko grem mimo, se vedno zasmejem in zmagoslavno povonjam cvetove. Ko pa bo to cvetje ovenelo, bom šel znova na svojo gredico in ga prinesel materi.

Smiljan Josef, 6. c

Stara mama hrani pičke.

Alenka Zagro

1. A RAZRED

KAM PO OSNOVNI ŠOLI?

Nekateri od vas ste se že odločili, kam po osnovni šoli, pred drugimi pa stoji ta pot še odprta. Z željo, da bi lažje izbrali primeren poklic, vam ob tej priliki nudimo nekaj možnosti. Te pa so: štipendiranje na poklicnih in srednjih šolah in učenje posameznih poklicev z našo finančno pomočjo.

V naslednjem šolskem letu bomo štipendirali: 10 kandidatov na srednji tehnični čevljarški šoli

- 2 kandidat (a) na ekonomski srednji šoli
- 2 kandidat (a) na pravno administrativni šoli
- 2 kandidat (a) na dvoletni administrativni šoli
- 1 kandidat (a) na aranžerski šoli
- 1 kandidat (a) na STŠ, oddelek za kemijo

Razpis štipendij in pogoje za sprejem bomo objavili v javnih informativnih sredstvih v začetku junija.

Tisti, ki bodo uspešno končali osmi razred osnovne šole, se lahko odločijo za enega izmed naslednjih poklicev:

strojni ključavničar,	prosta 4 učna mesta
orodjar	prosti 2 učni mesti
kovinostrugar	prosto 1 učno mesto
obratni električar	prosto 1 učno mesto
mizar	prosto 1 učno mesto

V poklicno čevljarško šolo pa bomo sprejeli: 10 kandidatov za izučitev poklica prešivalke
10 kandidatov za izučitev poklica pri krojevalca

10 kandidatov za izučitev poklica v montažnih oddelkih

V to šolo se bodo lahko vpisali učenci, ki bodo uspešno končali osmi razred osnovne šole in tudi tisti, ki bodo končali šest ali več razredov osnovne šole. Prednost pa bodo imeli učenci, z uspešno končanim osmim razredom.

Tisti učenci, s katerimi bomo sklenili pogodbo o štipendiranju, bodo prejeli štipendijo za I. letnik srednje šole 330,00 din mesečno.

Z učenci, ki se bodo vpisali v kakršnokoli poklicno šolo in se bodo želeli učiti v našem podjetju, bomo sklenili učno pogodbo in bodo prejeli učno nagrado za prvi letnik 310,00 din mesečno.

Zaradi lažje predstave posameznih poklicev tokrat opisujemo delovno mesto **prešivalke**.

PREŠIVALKA je specializiran poklic, katerega izobraževanje je urejeno z zakonom o poklicnem izobraževanju. Področja dela, ki jih obsega poklic, so predvsem: priprava, sestavljanje, okrasitev, šivanje in dodelava zgornjih delov obutve.

DELOVNA MESTA, ki jih zaseda prešivalka, so glede na področja dela tega poklica proiz-

vodnega značaja. Delovna mesta se nanašajo na proizvodnjo različnih zgornjih delov obutve in raznih vrst materialov. Taka delovna mesta so npr.: delovna mesta za okrasno luknjičanje, za šivanje okrasov, za obrobno šivanje (kantiranje), za šivanje zank, za šivanje notranjnikov itd.

NAČIN IZOBRAŽEVANJA: Izobraževanje za poklic prešivalke je urejeno z zakonom o poklicnem izobraževanju. Izobraževalni proces obsega program praktičnih, strokovno teoretičnih in program splošnih znanj, prirejenih za poklic, ki se izobražuje po tem zakonu, in sicer:

Program praktičnih znanj

- praktično delo v šoli in v podjetju

Program strokovno teoretičnih znanj

- strokovno računstvo
- osnove strojeslovja
- tehnologija materiala
- poklicna tehnologija
- varstvo pri delu

Program splošnih znanj

- slovenski jezik
- nastanek in razvoj nove Jugoslavije in družbena ureditev SFRJ
- organizacija in ekonomika podjetij

Telesna vzgoja

POSEBNOSTI POKLICA: Prešivalka je poklic, ki je nastal s prehodom iz obratniškega na industrijski način proizvodnje obutve. Za prešivalko je značilno predvsem strojno delo. Ročno delo se nanaša le na strežbo strojev in podajanje materiala ter orodja.

POGOJI DELA: Delo se opravlja v zaprtem prostoru, v urejenih delovnih pogojih. Opravljanje delovnih nalog zahteva delo pretežno sede z obračanjem in pripogibanjem zgornjega dela telesa. Delo se opravlja z rokami oziroma s prsti, z doseganjem in obračanjem ter istočasno tudi z nogami. Delo z rokami je odvisno od delovnega tempa stroja in oblike modela. Vsi, ki se zanimajo za katerekoli omenjeni poklic ali štipendijo, se oglasite v našem kadrovskem oddelku, kjer boste lahko oddali svojo prijavo. Oglasite se tudi tisti, ki se zanimajo za takojšnjo zaposlitev po končani osnovnošolski obveznosti.

Tržič, 7. IV. 1972

TOVARNA OBUTVE »PEKO« TRŽIČ

Kadrovski oddelek

Zakon o poklicnem izobraževanju in urejanju učnih razmerij (Uradni list SR Slovenije 26/70) omogoča učencem, ki niso izpolnili osnovnošolske obveznosti v osmem razredu, da se v soglasju z gospodarskimi organizacijami lahko izuče naslednjih poklicev:

1. gozdar (Gozdno gospodarstvo Kranj, obrat Tržič)
2. prikrojevalec zgornjih delov obutve (Peko)
3. šivalec zgornjih delov obutve - prešivalka (Peko)

4. izdelovalec spodnjih delov obutve (Peko)
5. navlačevalec zgornjih delov obutve (Peko)
6. dodelovalec obutve (Peko)
7. mizar za enostavna dela (BPT)
8. dimnikar (Dimnikarsko podjetje Kranj)
9. parketar (Obrtno podjetje Tržič)
10. polagalec podov (Obrtno podjetje Tržič)
11. pleskar - korozist (Obrtno podjetje Tržič BPT)
12. zastekljevalec (Komunalno podjetje Tržič)
13. žagar (Združena lesna industrija Tržič)

STEZICE so glasilo učencev osnovne šole heroja Bračiča Tržič.

Uredniški odbor:

Vlasta Cizel, Ivica Perko, Breda Lakner, Rudi Berlot, Jure Franko

Za glasilo odgovarja Zvonka Pretnar

